De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 60. KAAPSTAD, DINGSDAG, 7 JANUARIJ 1890. NO. 5,30

Publieke Verkooping

VAN

Vaste en Losse Goederen

TE

STINKFONTEIN,

PIQUETBERG,

Op Vrijdag, 17 Januarij a.s.

DE Ondergeteekende gelast door de Executrice Testamentair in den Boedel van wijlen DANIEL JACOBUS AMOS LAMBRECHTS, zal publiek verkoopen.

1-6de Aandeel in de Plaats Stinkfontein achter Piquetberg, groot in haar geheel omtrent 5,000 morgen, en een van de beste Plaatsen in het Zandveld.

LOSSE GOEDEREN:

40 Mudden Rogge, 40 mudden Koren, 20 Varkens, 50 Schapen, 1 Wagen, 2 Ploegen, 1 Span Jukken, Graven, Pikken, Schoppen, Vaten, Balies, Karns, Potten, Pannen, Huisraad, enz., enz.

P. J. RETIEF,
Afslager.

Vendu-Kantoor Piquetberg,
19 Dec. 1889.

KENNISGEVING.

Dienst op Robben Eiland.

VAN en na 1 Januarij 1890, zullen de Stoomboten 3 maal per week naar Robben Eiland vertrekken, namelijk:—Iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, verlatende het Buiten Dok zooals te voren te 9.30 uur des voormiddags.

ANDERSON & MURISON.

No. 770—1886.

Gouvernements Kennisgeving.

TENDERS zullen worden ontvangen ten Kantore van den Auditeur-Generaal te Bloemfontein, tot op WOENSDAG den 19den dag van FEBRUARIJ AANST., ten 12 uur des middags precies, voor het bouwen van een nieuwe Raadzaal te Bloemfontein.

Plannen, specificatien, en gespecificeerde berekeningen "Bills of quantities" zijn te zien en verkrijgbaar ten Kantore van den Auditeur-Generaal en te 20 "Royal Chambers," Johannesburg, tegen betaling der somma van twee pond sterling.

De Regering verbindt zich niet den laagsten of eenigen tender aan te nemen.

Bij order,

CLEM. A. HANGER,
prov. Gouvts Secretaris.

Gouvernements Kantoor,
Bloemfontein, 24 Dec. 1889.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager, Algemeen- en Wets Agent.

GEVESTIGD SEDERT 1876.

Kantoor: W. P. Bank Gebouwen.

DOODBERIGT.

OVERLEDEN, aan de Paarl, op 31 December 1889, mijne geliefde Schoonmoeder SUSANNA WILHELMINA, wedwe wijlen den heer I. J. BOSMAN, Sr., in den ouderdom van 82 jaren, 3 maanden en 8 dagen. Diep betreurd.

Wed. J. D. BOSMAN.

AAN Familie en Bloedverwanten wordt bekend gemaakt, dat het den Heere van Leven en Dood behaagd heeft om tot Zich te nemen, op 30 December 1889, onze geliefde Moeder ALIDA ALETTA CILLIERS, geboren STOFBERG, in den ouderdom van 76 jaren, 11 maanden en 14 dagen, na een smartelijk lijden van bijna 7 jaar aan eene beroerte.

A. F. LE ROUX.

Aniisfontein, 30 Dec. 1889.

HEDEN in den Heer zacht ontslapen JACOBA JOHANNA BRINK, geboren KARSTEN, in den ouderdom van 64 jaren.

ABRAHAM KARSTEN,
Voor de gezamenlijke Broeders en Zusters.

Stellenbosch, 4 Jan. 1890.

MALMESBURY

Executeurskamer.

In den Boedel van wijlen den heer HENDRIK GABRIEL GREEFF.

DE Executeuren in bovengemelden Boedel zullen publiek doen verkoopen alle VASTE en LOSSE GOEDEREN tot denzelven behoorende, en wel:

OP DONDERDAG,

30 JANUARIJ 1890,

Het VASTGOED te MALMESBURY:

I. Een Woonhuis met een Stuk Tuingrond daarachter, gelegen langs de Hoofdstraat (Main Street.)

II. Een Woonhuis, gelegen in de Loedolf Straat. Een stevig Gebouw, bevattende vele Vertrekken. Daar er in dit gedeelte van het Dorp geene Bezigheid gedreven wordt, is het eene geschikte gelegenheid om er eene te openen.

LOSSE GOEDEREN,

BESTAANDE UIT:

VOORKAMER MEUBELEN, het gewone assortiment.

SLAAPKAMER MEUBELEN, verscheidene Ledikanten en Katels, met en zonder Bedden, Kasten, Wasch- en Kleedtafels, Spiegels, Comodes, Baden, enz.

EETKAMER MEUBELEN, Aanzettafels en Losse Tafels, Buffetten, Stoelen, Klokken, Lampen, Candelabres, Kandelaars, Likeur Standards, Glaswerk, enz., enz.

KOMBUIS GOED, 1 Stoof, Bakkisten, Tafels, Potten en Pannen. Vormen, Aardewerk, Watervaten, Karns, Vleeschmachines, Trommels, een groote Koffiemolen, enz.

VERDER, 1 IJzeren Safe, 2 Barometers, Geweer, Revolver, Zadel en Toom, 1 groote Schaal met Gewigten, Graanmaten, Vaatwerk, Mandjes, Koornzift, 4 Ladders.

JUWELIERSWAREN:

Zilveren Soeplepels, Het- en Dessert Lepels, Vorken, Voorsnijmessen, Zilveren Servies, Snuifdoozen. Gouden Horloge met Ketting, enz.

1 Mooije Kapkar, 1 Phaeton, 1 Schotsche Kar, eenige paren mooije Tuigen voor Kar en Phaeton.

12 Aandeelen in de Malmesbury Executeurskamer.

82 Aandeelen in de Mitchell's Goud Maatschappij.

OP VRIJDAG,

31 JANUARIJ,

TER PLAATSE

KWEEPEERFONTEIN,

De Plaats zelve, gelegen op korten afstand van Malmesbury, groot nagenoeg 70 morgen, goed beplant met Wijngaard en Vruchtboomen, en ruim voorzien van Water.

De Gebouwen, als Woonhuis, Stal en Wagenhuis, zijn in goede orde.

VERDER, een Brandewijnketel, Vaatwerk, 1 Wagen, Tuigen, enz.

LEVENDE HAVE:

4 Ezels
1 Bul
2 Koeijen met Kalvers
2 Koeijen
2 Vaarsen
5 Ossen.

En wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR,
Secretaris,
Voor zelf en mede Executeuren.

De heeren J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

J. G. HORSFALL,

PHOTOGRAPHEUR,

22 STRANDSTRAAT,

2 PORTRETTEN

VOOR

2s. 6d.

1 Cabinet grootte en 1 Carte de Visite grootte.

KOETSPAARD BENOODIGD, Donkerbruin of Zwart, van 15½ tot 16 handen hoog, en van 4 tot 6 jaren oud. Goed gevormd. Adresseer, bijzonderheden opgevende, aan J. C. SILBERBAUER, Rondebosch.

EEN FEESTMAAL

TER EERE

Van Zijn Edel Achtbaren den President van de Oranje Vrijstaat zal plaats vinden op DINGSDAG, den 14den Januarij, in de Beurs des Avonds te half acht uur.

De tijd om de Lijst te sluiten is verlengd geworden tot Morgen (Woensdag) des voormiddags te 10 uur.

JNO. A. ROOS, } Gezamenlijke
J. ALF. ELLIS, } Secretarissen.

6 Januarij 1890.

PIQUETBERG.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

KOSTBARE PLAATSEN.

DE Ondergeteekende gelast door de heeren J. BURGER en P. BOONZAAIER, Executeuren Datief, in den Boedel van wijlen Mej. ANNA JACOBA ELIZABETH BURGER, geboren SMIT, zal publiek verkoopen

Op DINGSDAG, 14 Januarij aanst.,

TE GROOTE KUILE.

1. De welbekende Zaai- en Weeplaats genaamd GROOT KUILE, groot circa 4,000 morgen, gelegen een uur van de Stad Piquetberg, aan den Hoofdweg tusschen Piquetberg en Porterville. De Plaats heeft alle noodige Gebouwen die eene Boerenplaats vereischt en nog Drie Buiten Posten, die altoos nog goed verhuurd zijn en de Huurder groot voordeel geven. Ook is er overal op die Posten genoegzaam water.

2. De Plaats POMPOENFONTEIN, groot circa 3,000 morgen, gelegen op den 24 Rivieren Berg, nabij Porterville.

Deze Plaatsen zijn alom bekend als extra Vee en Zaaiplaatsen.

LOSSE GOEDEREN.

200 Schapen en Bokken, 4 Ezels, 2 Paarden, 8 Koeijen met Kalveren, 1 Kapkar, 1 Waterkar, 1 Polswagen, 1 Span Tuigen, 1 lot Varkens, 1 lot Draad, 1 lot Huisraad, enz., enz.

P. J. RETIEF, Afslager.

Vendu-kantoor, Piquetberg,
19 December 1889.

KAAP DE GOEDE HOOP BANK

(BEPERKT.)

Staat van Lasten en Baten van het Kantoor te Kaapstad, op 31 December 1889.

LASTEN.			BATEN.		
Aan Kapitaal ... £800,000 0 0			Aan Munt in de Koffers der Bank ... £241,557 12 1		
„ Ingeschreven Kapitaal ... 700,000 0 0			„ Cheques op andere Banken en Takken		
„ Opbetaald Kapitaal	£175,000 0 0			£241,557 12 1	
„ Reserve Fonds	40,000 0 0		„ Balansen door Londen en andere Agentschappen verschuldigd	146,135 14 8	
„ Circulatie, Noten in omloop	11,040 0 0		„ Wissels en Noten onder Disconto nog niet vervallen	172,822 2 0	
„ Deposita, Vaste ... 787,602 11 7			Do. Vervallen en niet betaald	365 17 10	
„ do. Vlottende 236,373 9 8			„ Loopende Rekeningen overtrokken	1,300 19 5	
	1,023,976 1 3		„ Voorschotten op Securiteiten	158,956 17 6	
„ Balans verschuldigd aan andere Banken	670 9 0		„ Voorschotten aan Publieke Lichamen en Maatschappijen	3,995 18 0	
„ Balans verschuldigd aan Agentschappen	32,050 3 5		„ Wissels	1,841 9 4	
„ Onbetaalde Dividenden ...	166 2 0		„ Bankgebouwen, Kaapstad en Takken	27,750 6 2	
„ Rabat op Wissels nog niet vervallen	1,487 18 9		„ Balansen verschuldigd door Takken	529,945 13 8	
„ Wissels betaalbaar	1,429 6 9		„ Wissels voor Collectie ...	36,247 5 10	
„ Wissels (voor collectie) ...	35,207 5 10		„ Zegels en Schrijfbehoeften ...	1,143 10 6	
	£1,321,027 7 0			£1,321,027 7 0	

Wij certificeren hierbij dat wij bovenstaanden Staat hebben nagezien, en dat dezelve waar en correct is.

C. R. EATON, Voorzitter,
JNO. YEOMAN,
W. RAWBONE,
} Directeuren.

ALLAN WRIGHT,
ANDREW BRYSON,
W. FROST, Hoofd Boekhouder.
} Agerende Gezamenlijk Generale Bestuurders.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Esels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte in, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Esel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en stukken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,

Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.

KAAPSTAD.

De Homœopatische Huisvriend

DOOR

DRS. GUERNSEY en THOMAS,

VERKRIJGBAAR

LENNON en TEBB, Kaapstad, B. G. LP Port Elizabeth

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbaar Eigendom in de Stad.

In den Boedel van wijlen den Wel-Ed. heer JAS. HYLAND.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk met instructies voorzien zijnde, zullen op de plek verkoopen,

Op Donderdag den 9den Januarij 1890,

De volgende Grond en Huizen, beginnende te 10 30 uur des Voormiddags, met

Lot I.—Een Kostbaar Stuk Grond, front makende aan den Dokweg, en in eene lijn met de Pakhuizen van de heeren ATTWELL & Co.

Lot 2.—Twee Huizen, elk bevattende 7 Kamers, Keuken, Achterplaats, enz. onder Plat Dak, water aangelegd. Gelegen in Liddlestraat, nabij Somerset Weg.

Lot 3.—Vier groote Bouwperceelen, grenzende aan bovengenoemd Eigendom, front makende aan drie Straten.

Lot 4.—Een Bouwperceel tusschen bovengenoemd Eigendom en de Roomsch Katholieke School.

Lot 5.—Het groote en gerieflijke Huis, bekend als Somerset Huis, Somerset Weg, bevattende 13 Kamers, Koetshuis, Stal, Buitenhuizen, en een groot Stuk Grond er achter.

Lot 6.—Clifton Huis, naast Somerset Huis, bevattende 7 Kamers, Keuken en Buitengebouwen.

Lot 7.—Frankfort Cottage, naast Clifton Huis, bevattende 6 Kamers, Keuken, enz.

Lot 8.—Vier Huizen, elk bevattende Vijf Kamers Keuken en Twee Achterplaatsen, en allen onder Leijen Dak, water aangelegd. Gelegen in de De Smidtstraat, nabij Somerset Weg.

Lot 9.—Een Stuk Grond nevens bovengenoemde.

Lot 10.—Een Huis in de De Smidtstraat

Verkooping te beginnen te 10.30 uur des Voormiddags met den Grond in den Dokweg.

Lindenberg en De Villiers, Afslagers.

Whitehall, Groenteplein.

Wij wenschen de aandacht te vestigen, dat, daar bovengenoemde Eigendommen in de nabuurschap van het Dok gelegen zijn, zij altijd zekerheid hebben van verhuurd te worden aan goedbetalende Huurders, gelijk zij nu zijn; en zoo ook wat de Grond aangaat, die zeer gunstig gelegen is voor Bouwdoeleinden.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortsigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed-pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en te te zuiveren van alijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt word als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder dezelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen de van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten 0 6 6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aan vraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarkt straat, Kaapstad.

"De Graaff-Reinetter"

IS het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaal per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor den Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het wordt door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelezen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit. Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter." te zijn.

Inteekeningsprijs £1 2s. 6d.; per Post gezonden £1 7s. 6d.

J. E. McCUSKER, Eigenaar.

40 Gedresseerde en Paarden en Ezels.

OP WOENSDAG

8 JANUARIJ A.S.

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels publiek verkocht worden op de plaats van den heer JOSIAS DE KOCK, "De Grendel," nabij Malmesbury.

W. CURLEWIS,
Paarl, 28 Dec. 1889.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers

PUBLIEKE VERKOOPIN

DE Ondergeteekende heeft instructie ontvangen om publieke veiling te verkoopen VREDENBURG, St. Hel Baai, Afdeeling Malmesbury,

OP VRIJDA

17 JANUARIJ 1890,

24 Goed geleerde Muilezels, goede conditie en geschikt transport werk.

3 Paarden, en wat verder dag der Verkooping mag bragt worden.

12 Maanden Cre

De Verkooping te beginne middags te half

J. C. STEPH

Lading Plaats,
2 Januarij 1890.

TENDERS

VOOR

STOOM KOLI

TENDERS worden gevraagd het leveren van omtrent 7 Ton van Ocean Merthyr, of a even gelijkstaande goede Kolen. Aflevering te begin den 1sten JULIJ AANST.

Bijzonderheden kunne gen worden op aanvra Kantore, alwaar oo Tender kunnen ver en met verwijzing n nements Courant

C. R.
Algemeene Bestu
Kantoor van den Algemeen
Bestuurder van Spoorwe
Kaapstad, 1 Jan. 1890.

KENNISGEV

ROBERT WESTLEY af als een Deelg Firma van af 31 Dec EATON,
Kaapstad, 31 Dec. 188

KENNISGEVIN

RICHARD WILLIAM BINS als een Deelgenoot onze bezigheid toegelaten dient dit, om kennis te geven van af den 1sten Januarij of naam zal veranderd wo EATON, ROBINS & Co., ande de Bezigheid voortgezet alsof er geene veranderin plaats gevonden.

EATON, BUSK
Kaapstad, 31 Dec. 188

KENNISGEVI

ROBERT WESTLEY getreden zijnde uit van EATON, BUSK & Co., zal dukten Bezigheid in Breed als van te voren voortzetten den stijl van

ROBERT W. B
Kaapstad, 31 Dec. 1

Week des C

Jan. 5—12, 1

VERGADERINGE Weekdag. In h in de Zuid Afrikaans Kapel des voormiddags te In het Engelsch. In de lijke Jongelings Vereenigin namiddags te half en.

KENNISGEVI

WORDT mits deze gegev ik dezen dag den he JOSEPH MOORE heb toegelate Deelgenoot in mijne Bezig Procureur, Notaris, Algeme en Afslager, en dat van datum onze Stijl of Naa

DEMPERS & MOO
H. J. D
Caledon, 2 Jan. 18

MANDJES! MANDJES!

W. H. W. BARENDS,

HANDELAAR in Visch, Vaatwerk, Bottelmandjes, Gedekte Mandjes, Druivenmandjes, Handmandjes, Bushelmandjes, Gesneden Rottingen voor Stoelen en Heele Rottingen, de goedkoopste in de Kaap. Alsook Kajatenhouten Vaten en Emmers met Koperen Beslag, Zeilkribben van alle soorten, enz., enz.

Boerenplein, onder de St. Stephens Kerk, 68 Breestraat, Kaapstad.

ALGEMEENE
Boedel en Weeskamer.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement No 3? van 1861.

KAPITAAL £20 000
RESERVEFONDS £10 000

Voor het Administreeren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:
De Wel-Edele Heer R. M. ROSS, Voorzitter.
De Wel-Edele Heeren
J. E. M. Brown, | J. R. Reid,
J. F. Wicht, | F. F. Rutherfoord
J. P. Roux, M.D., | F. J. B. Langerman

AUDITEUREN:
De Wel-Edele Heeren
P. F. Juritz. | M. A. Bergh.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer, 6 Adderleystraat, Kaapstad

Hulponderwijzeres Benoodigd

VOOR de Barkly Oost Tweede Klas Publieke School. Kennis van Engelsch en Hollandsch noodzakelijk. Moet ook in verband met de School op de Piano onderwijs kunnen geven. Kennis van Handwerk zal eene aanbeveling zijn. Salaris £72 (Twee-en-Zeventig) per jaar. Werkzaamheden te beginnen op 1 April 1890. Applicaties met getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag zullen door den Ondergeteekende worden ontvangen tot 10 Feb. 1889.

H. MÜLLER, V.D.M.
Barkly Oost, 26 Dec. 1890.

VERKOOPINGEN.

JANUARIJ.

7.—Klapmuts Statie, Schapen en Bokken,—J. S Marais & Co., Afslagers.

7.—Verrekijker, Breede Rivier, Levende Have, Losse Goederen, enz., van C. M. Moller, Sr.,—B. J. de Vaal, Afslager.

7.—Artois, Levende Have, L[illegible], ens., van J. de Wet, Jr.,—Door de heeren J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

8.—De Grendel, nabij Malmesbury, Paarden en Esels, van W. Curlewis,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

8.—Herculesfontein, Vastgoed, Losse Goederen, Levende Have, ens., in den boedel van wijlen mej. C. H. van Zijl, geb. Hanekom,—P. J. Retief, Afslager.

9.—Kaapstad, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer Jas. Hyland,—Lindenberg & De Villiers, Afslagers.

16.—Klein Babylons Toren, Groot Drakenstein, Afdeeling Paarl, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, ens., in den boedel van wijlen mej. de wed. H. Louw, W. J. zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

17.—Vredenburg, St. Helena Baai, Esels, Paarden, ens.,—J. C. Stephan, Afslager.

18.—Colesberg, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer W. G. Heathcote,—J. R. Will, Afslager.

14.—Groote Kuile, nabij Piquetberg, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, ens., in den boedel van wijlen mej. A. J. C. Burger, geb. Smit,—P. J. Retief, Afslager.

19.—Stinkfontein, Piquetberg, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, ens., in den boedel van wijlen D. J. Amos Lambrechts,—P. J. Retief, Afslager.

27.—Klapmuts Statie, Bokken,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

30.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Juweliersware, enz., enz., in den boedel van wijlen den heer H. G. Greeff,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

31.—Kweepeerfontein, nabij Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer H. G. Greeff,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

FEBRUARY.

6.—Kaapstad, Vastgoed in den boedel van wijlen den Wel-Ed. heer P. A. Brand,—G. H. Moller, Afslager.

VROEGEMARKT.

Van 4 Jan

	£	s.	d.		£	s	d.
Aardappelen, per mud ...	0	6	3	—	1	1	3
Abrikozen per 100 ...	0	3	10	—	0	6	1
Appelen, per 100 ...	0	1	7	—	0	3	6
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Boter, per lb. ...	0	1	9½	—	0	2	4
Druiven, per mand ...	0	2	7	—	0	2	10
Eijeren, per 100 ...	0	16	4	—	0	17	9
Erwten, gr., per zak ...	0	11	0	—	0	11	0
Groene Boonen, per bh	0	5	1	—	0	6	5
Groene Uijen, per bos	0	0	0½	—	0	0	0½
Havergerven, per 100 lb.	0	5	8	—	0	5	8
Kool, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	1½
Komkommers, per 100 ...	0	1	4	—	0	4	3
Pruimen, per 100 ...	0	0	6	—	0	6	2
Perziken, per 100 ...	0	3	7	—	0	10	0
Tomaties, per 100 ...	0	0	6	—	0	2	10
Vijgen, per 100 ...	0	3	3	—	0	3	3

6 Wagens en 66 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 4 en 6 Jan.

	£	s.	d		£	s.	d
Aardappelen, per mud	0	10	6	—	0	18	0
Abrikozen, per 100 ...	0	1	6	—	0	3	4
Appelen, per 100 ...	0	2	6	—	0	3	6
Amandelen, per lb ...	0	0	3½	—	0	0	3½
Boter, per lb. ...	0	1	6	—	0	2	11
Eijeren, per 100 ...	0	15	0	—	0	19	6
Eenden, per stuk	0	1	7	—	0	2	7
Erwten, groene, per zak	0	8	3	—	0	10	6
Ganzen, per stuk	0	2	6	—	0	2	6
Hoenders, per stuk	0	1	5	—	0	2	4
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	1
Kalkoenen, per stuk ...	0	5	0	—	0	8	7
Peren, per 100 ...	0	8	3	—	0	10	6
Pompoenen, per stuk	0	0	1	—	0	0	3
[illegible]men, per 100	0	0	4	—	0	1	6
[illegible]ken, per 100	0	1	7	—	0	10	0
[illegible]maties ...	0	0	9	—	0	2	0
[illegible]gen, per mud ...	0	6	0	—	0	6	0
[illegible]ngen, per 100 ...	0	2	5	—	0	3	5
[illegible]termeloenen ...	0	0	5	—	0	2	8

VOOR EN SEDERT

De haren van Samson is een weelderigen haargroei het sijmbool van de kracht des mans, in de schoonheid der vrouw geweest. Als een middel om dit persoonlijk sieraad te bewaren — een plicht die iedereen als van het grootste gewicht zou beschouwen — staat Ayer's Haar-Versterker ongeëvenaard. Indien, bij ongeluk, uw haar verwaarloosd is en glans en kleur verloren heeft, of de tijd het met grijs heeft gesprenkeld, dan geeft het gebruik van Ayer's Haar-Versterker het jeugdig voorkomen en de levenskracht daaraan terug. Deze bewonderenswaardige preparatie geneest

Roos

in den grond, heelt alle schedelziekten, versterkt zwakke haren, bevordert een

Weelderigen Groei

en gaat kaalheid tegen. Zij is bovendien een uitmuntende pomade voor het haar, dat zij buigzaam, zacht en glanzend maakt en als een toiletartikel is er niets wenschelijker en aangenamer.

AYER'S HAAR-VERSTERKER

is keurig geparfumeerd, kleurloos, en laat geen vlek na op de witste zakdoek; de schoonheid die hij bijzet is blijvend, en hij is gevolgelijk de beste en zuinigste haarolie in de wereld.

GEPREPAREERD DOOR
Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U.S.A.
Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

A Ride to Khiva,
BY
CAPTAIN FRED BURNABY
Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine, and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory; and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.
COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.
COCKLE'S PILLS. FOR BILE.
COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.
COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.
COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.
COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.
COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.
COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.
Of all Medicine Vendors throughout the world

De Zuid Afrikaan.

DINGSDAG, 7 JANUARIJ 1890.

IMMIGRATIE.

De Kolonie Victoria is onlangs, door een harer eigene journalisten, beschuldigd van het volgen van een verkeerde politiek omdat zij, ten behoeve van werklieden wier positie minder gunstig werd dan zij in de beste dagen der gouddelverij was, protectie voor eigen fabrikaten ingevoerd had, zonder om het belang te denken van het bebouwen van den grond, en omdat zij immigratie tegengaat, als waren de immigranten veeleer mededingers van de Kolonisten dan lieden die de hulpbronnen der Kolonie kwamen vermeerderen. De *Cape Times*, in een betoog hierover tredende, voegt er bij dat het denkbeeld van den journalist in kwestie als zou Australische Federatie hierin een verandering brengen, minder juist lijkt dan een ander van denzelfde, dat nl. Britsche kapitalisten in de Koloniën landerijen aankoopen en voor verschillende takken van boerderij bruikbaar maken moesten, tevens immigratie uit Engeland begunstigende. Dit plan zou, volgens onzen tijdgenoot, ook hier in de Kolonie goed werken. Men zeide dat deze in de toekomst een groot land zou worden, maar dit zou nooit het geval zijn als de bevolking zoo gering bleef en het land zelf slechts hier en daar productief was. Bij toeval had juist in het nommer waar onze tijdgenoot zijn betoog in het licht geeft, de heer Garwood Alston een stuk laten zetten over Van Wijks Vlei, waar de werken tot waterbewaring en besproeijing zijns inziens uitstekend gelukt zijn, en waarover hij de dagbladpers de trompet wil laten opsteken. Zoowel de heer Ashton als de *Cape Times* willen dat Van Wijks Vlei niet het eenige werk van die soort in de Kolonie zal blijven, en daar zijn wij het in zoo ver meê eens als ook wij gaarne het Richmondsche meer en andere werken van dien aard zullen zien aanleggen, zoo het blijkt dat zij goede resultaten beloven. Ook tegen immigratie zijn wij niet om redenen als die in Victoria heeten te heerschen. Over het geheel, schoon er hier in de Kolonie ook bij een deel van den boerenstand een voorliefde voor protectie bestaat, omdat men er voordeel in meent te zien dat naast dien stand ook een fabriekstand zich ontwikkelt, en men dus in zekeren zin den weg op wil dien Victoria heeft gekozen, is er hier geen strekking om de Koloniale ambachtslieden tegen mededinging van immigranten te beschermen, en geen jaloezij ten opzigte van immigranten ten gevolge van zulk een strekking. Slechts ziet men geen reden om immigranten die hier land willen, dit op gunstiger voorwaarden te geven dan aan Kolonisten die boerderij willen drijven maar geen land hebben.

Koloniale voorstanders van immigratie, zoo als de heer Merriman, willen ze omdat zij, met het oog op de talrijke en steeds toenemende massa's kleurlingen die men hier heeft, het Europésche ras willen zien versterken. Dit zou volkomen juist gezien zijn, als men zeker was dat de blanken ééne lijn zouden trekken. Doch hiervan heeft men [illegible] want dat het lang al [illegible] niet alleen geen zekerheid, maar veeleer heeft men reden om beducht te zijn dat, als immigratie het ras versterkt dat hier thans in de minderheid is, een verdeeldheid tusschen de Kolonisten zal verergeren waar de inboorlingen reeds nu partij van weten te trekken. Dit *kon* anders zijn. Er is eigenlijk, zoo als de heer Merriman te Londen opmerkte, geen enkele reden waarom Engelschen en Hollandsche Afrikaners niet in allen deele zouden zamenwerken. Maar het *is* onbetwistbaar dat die zamenwerking nog veel te wenschen overlaat, en hiervan ligt de schuld niet bij de Afrikaners.

Een opmerking van den heer Merriman toen hij sprak over het eigenaardige van een land door twee rassen bewoond waartusschen zamensmelting ondenkbaar was, hield in dat hier te lande blanken niet wilden zamen arbeiden met gekleurden, en dat zij die dit wel deden, terstond in de oogen hunner mede-Kolonisten zich verlaagden. Dit is, gelooven wij, een eenigszins overdreven voorstelling van den staat der zaken, maar dat een blanke die dergelijken handenarbeid moet verrigten als doorgaans door het gekleurde ras gedaan wordt, zich toch niet met dit ras gelijk acht, dat is zeker; en hierin zien niet alleen wij geen kwaad, maar de meeste Kolonisten van Engelsche bloede denken er even zoo over. En toch, wat zien wij? De heer Alston, dien wij straks noemden, is geen nieuweling in Z. Afrika. Jaren lang heeft hij onder de Kaapsche boeren geleefd; hij verstaat hun taal en hij is hun dikwijls van dienst geweest bij het maken van dammen en dergelijke. Toen echter op een tijd dat er in de afdeeling Fraserburg groote ellende heerschte, en de Regering er openbare werken liet ondernemen, ten einde de noodlijdenden gelegenheid te geven om iets te verdienen, de heer Alston het opzigt over die werken bekwam, toen vielen er weldra klagten over zijn beheer, die ook bij mannen van beschaving in het district weërklank vonden. Of nu die klagten gegrond waren of niet, dat doet er niet toe, maar toen hij ze in ons blad beantwoordde zeide hij dat de blanken weigerden hetzelfde werk als de gekleurden te verrigten tenzij zij hooger loon erlangden; en, voegde hij er bij, hoe kon men van *een Engelschman* verwachten dat hij in dit laatste zou toestemmen? Daar ziet men het! Ieder die de wereld kent weet dat elke afdeeling van het menschdom, elk volk, elke stand eigen denkbeelden en eigen vooroordeelen heeft, en dat de eenige manier om klaar te komen en een redelijken toestand te scheppen daarin bestaat dat men met die denkbeelden en vooroordeelen rekening houdt. Daartoe is echter geen mogelijkheid als een gedeelte der bevolking zich een voorrang aanmatigt, als stond hun [illegible] boven dat [illegible] verkeerder is dit in [illegible] Engelschen van Z. Afrika omdat zij weten, en bij gelegenheid ronduit erkennen, dat in sommige opzigten de handelwijs der Afrikaners beter resultaten brengt dan de hunne. In de Republieken toont de Naturellenbevolking in den regel ontzag voor de Kolonisten; in Bechuanaland wordt juist door Engelschen bitter geklaagd over de onbruikbaarheid en parmantigheid dier bevolking. Nu beweren wij volstrekt niet dat de manier waarop in de Republieken de Naturellen behandeld worden in allen deele is zoo als het behoort, en stellig heeft men er de Z. Afrikaansche Naturellenkwestie evenmin werkelijk opgelost als in de Britsche Koloniën; maar voor Naturellen zoo wel als voor Kolonisten is het een nuttige zaak als genen voor dezen als voor hun meerderen ontzag hebben, en dat krijgt de Engelschman zoo ligt niet in hen als de Afrikaner. Daarin is trouwens niets vernederends voor den Engelschman. Hij heeft niet, als het oudere Kolonistenras, bijna tweeën een halve eeuw ondervinding van Afrikaansche toestanden achter zich, en zoo de Hollandsche Afrikaner op dit punt hem vooruit is, dan zijn er stellig ook heel wat punten waarop hij het van den Afrikaner wint. Wie heeft ooit—en wij halen dit slechts als één voorbeeld uit vele aan,—bij Engelschen die gereedheid aangetroffen om hun taal en nationaliteit te verloochenen waar zoo vele Afrikaners aan lijden? Maar door elkanders goede zijden wederszijds op prijs te stellen, door vooral niet den strijd om het bestaan uit het oog te verliezen dien de Kolonisten hier gezamenlijk te voeren hebben, zullen de beide Kolonistenrassen tot de zamenwerking komen die hier noodig is, terwijl die zamenwerking onmogelijk wordt als het eene ras zich inbeeldt zedelijk hooger te staan dan het andere, en een bijzondere roeping te hebben om zijn eigen regtsgevoel overal en onder alle omstandigheden tot regel te maken van hetgeen er moet gedaan worden. Dat die inbeelding aan het Engelsche ras eigen is, dat is een der hoofdbezwaren voor de goede verstandhouding tusschen de Kolonisten van Z. Afrika, en het is tevens de oorzaak waarom men hier niet zonder reden op immigratie uit Europa dikwijls minder gesteld is dan de heer Merriman en, om andere redenen, de *Cape Times* verlangt.

'T EEN EN ANDER.

Met het oog op hetgeen de heer Merriman te Londen gezegd heeft over het vraagstuk omtrent blanken en zwarten in N. Amerika en Z. Afrika, schrijft een Amerikaansche neger dat de krisis aan het komen is, en dat, als de neger verstandiger wordt, hij zijn regt zal eischen. "Opvoeding en rijkdom" zegt hij "zullen het winnen. Er zal geen rust zijn voor het Amerikaansche volk, totdat de neger regtvaardig behandeld wordt en zijn regten bekomt. Ik ben niet ontmoedigd en acht de toekomst helder. De neger moet het winnen, want zijn zaak is een regtvaardige." De *Golden Age* zegt dat men uit die aanmerkingen slechts dit ziet dat het op te lossen vraagstuk in Amerika en in Z. Afrika geheel [illegible] duren eer een Shangaan of een Boesman op zulk een manier in de bladen schrijft. Maar schrijft dan de Fingo die het K. W. Townsche Kafferblad uitgeeft, anders dan zijn Amerikaansche rasgenoot? Wij raden onzen Johannesburgschen tijdgenoot een exemplaar van zijn blad aan den heer Tenggo Jabava als ruilnommer te zenden; dan zal hij zien dat in Z. Afrika er zijden van de rassenkwestie zijn die men niet kan waarnemen als men zijn gezigtskring binnen de Transvaal beperkt.

Toch is het stellig dat de Negerkwestie in N. Amerika een ander karakter heeft dan de Naturellenkwestie in Z. Afrika. Wat de Amerikaansche neger wil is een gelijkstelling van zijn ras met het Europésche in het maatschappelijke, die hem in het politieke reeds geworden is. De beschaafde Z. Afrikaansche Kaffer wil daarentegen bevestiging en vermeerdering van voorregten, wat de landkwestie en andere punten betreft, die aan zijn volk reeds gegeven zijn, en streeft naar een eigen volksontwikkeling, die hem op den duur in staat zal stellen in Z. Afrika het hoogste woord te voeren. Tegen dit streven hun eigen positie als heerschend ras te handhaven, dat is de pligt die de Kolonisten van Z. Afrika door den ingeboren drang tot zelfbehoud wordt opgelegd. Wat de pligt van den Amerikaan van Européschen bloede tegenover dien van het Negerras is, dat wagen wij niet te bepalen. Dit echter weten wij dat als men in N. Amerika niet de democratie had die alles gelijk stelt, er geen gevaar zou zijn dat het Negerras het van het Europésche winnen zal. Wij zullen het een groot ongeluk en, voor de menschheid, het begin van het einde achten als het Negerras er ooit, door zijn aantal, zijn rijkdom en door een opvoeding zooals men ze in democratische landen bekomt, den toon gaat geven; maar tusschen zulk een toestand en dien waarin de magt in den Staat bij de massa's berust, is eigenlijk geen onderscheid in beginsel maar slechts een in graad.

Een accijns op brandewijn die den lande inkomen bezorgt zonder den boer het leven lastig te maken, zal ons even welkom zijn als den heer Hofmeyr, M.L.A., en komt de *Cape Times*, die op nieuw den accijns ter spraak brengt, met een behoorlijk plan hiertoe voor den dag, dan zullen wij er niet tegen ijveren. Wordt echter te gelijk een accijns opgelegd en alle drankverkoop aan Naturellen verboden, dan zou het ons een onbillijkheid lijken zoo dezen niet het voorregt genoten om naar hun vermogen tot stijving der schatkist bij te dragen, en dan zou het dus de vraag worden of men hen niet kon schadeloos stellen aan [illegible] van speciale bescherming der Wet tegen den drankduivel geniet. Al kreeg men hier echter een accijns, dan zouden er toch nog heel wat redenen blijven om een hoog invoertarief te houden, zoowel tot bescherming van produkten als koorn, wijn enz., als om redenen die met den eigenaardigen toestand onzer Koloniale bevolking in verband staan.

Met groot genoegen plaatsen wij het ons toegezonden onuitgegeven gedicht van den heer Hubertus Elffers, thans hoofdonderwijzer der Gouvernementsschool te Smithfield, O.V.S.; en toch gevoelen wij ons jammer bij het denkbeeld dat, als het in een dagblad verschijnt, het als al wat men in dagbladen vindt slechts een dag zal leven. Wie hier in het Hollandsch dicht heeft dit nadeel dat het ontbreekt aan hen die zijn werk recenseren, want kritiek werkt, in het geval van dichters van waar talent, niet ontmoedigend maar opwekkend. Wij voor ons moeten ons van een beschouwing van het door ons met dank ontvangen gedicht onthouden, maar wel raden wij al onze lezers om het uit de krant te knippen en zorgvuldig te bewaren, want stellig zullen zij, het gelezen hebbende, later spijt hebben als zij het niet kunnen herlezen.

Aan de Knysna gaat men nu toch eindelijk aandringen op een vliegende opname van een Spoorweg die het distriot met het Koloniale Spoorwegnet zal verbinden. Dit is geen dag te vroeg, want het heet in een dikwijls goed onderrigten tijdgenoot dat een groot Spoorwegplan der Regering voor de volgende Parlementszitting in het zout ligt, en naar zekere uitdrukkingen van den Eersten Minister te oordeelen zal, als er iets voor Oudtshoorn gedaan wordt, tevens de linie Mosselbaai-George-Oudtshoorn deel van dit plan uitmaken. In onze oogen is een linie van hetzij Mosselbaai, hetzij de Knysna Noordwaarts voor 's hands onnoodig, en is het genoeg als men Oudtshoorn een linie naar Klipplaat geeft; maar wordt een linie Noordwaarts aangelegd, dan is het een vraag van geen gering gewigt of voor het algemeen belang der Kolonie de Knysna dan wel de Mosselbaai linie beter deugt, en die vraag laat zich zonder een opname van het terrein benoorden de Knysna niet beantwoorden.

HISTORISCH OVERZIGT.

Het jaar 1889 is geëindigd en het nieuwe begonnen zonder dat er sedert ons vorig overzigt eenige bekende gebeurtenis heeft plaats gehad die voor de zaken van ons werelddeel van belang is. Niet eenmaal heeft men het feestmaal ter eere van President [illegible] Mevrouw Reitz gehad waar wij in ons vorig nommer melding van maakten, en daar [illegible] welligt uit de gehouden toespraken [illegible] van eenig belang zal kunnen [illegible], want eerst op Vrijdag aanstaande zal het plaats hebben. In de Kolonie heeft men zware regens gehad, die het land verfrischt maar ook eens heel wat k[illegible] gesticht hebben. In de Z. A. Republiek is [illegible] President Kruger thans [illegible] zig met een [illegible] het Oosten des lands, maar [illegible] belangrijks [illegible] voorgevall[illegible] blijk te [illegible] Swaziland [illegible] Europea[illegible] [illegible] is uit de Rep[illegible] [illegible] Vereenigde Commissie [illegible] bestuur [illegible] door [illegible] en Smit zich naar Pretoria zouden begeven. Sir Francis zal gezegd hebben dat hij nooit met zooveel genoegen aan een Commissie had deelgenomen; de Transvaalsche Commissarissen zijn zeer in hun schik met hem. Dit is, buiten het in ons vorig overzigt vermelde, alles wat men van de zaak weet.

Twee zaken zijn er die in Zuid Afrika thans voornamelijk de aandacht trekken. Vooreerst de goudkwestie. Dat de goudmijnen der Z. A. Republiek een groote toekomst hebben, daaraan is geen twijfel, maar evenmin is het twijfelachtig dat zij voor het oogenblik de kosten der delverij op verre na niet goedmaken. Barberton is reeds lang in het verdriet; met Witwatersrand gaat het voor het oogenblik nog beter. Maar de aandeelenmarkt is en blijft zwak, en de opbrengst der mijn—een groote 36,000 ons in November, en misschien zoo wat 40,000 in December,—staat volstrekt niet gelijk met de waarde van hetgeen in Johannesburg gegeten, gedronken en verder verteerd wordt. Om een denkbeeld te geven hoe de zaken aldaar staan, melden wij eenvoudig dat, daar er in den laatsten tijd minder aan bouwen gedaan werd en het getal bouwlieden grooter geworden was, de bouwmeesters een loon vaststelden waar de bouwlieden niet meê tevreden waren, zoodat een poging tot werkstaking gewaagd werd. En wat was nu dit loon dat men te gering achtte. Twee shillings negen pence per uur! Dat onder omstandigheden als deze verwacht wordt wat de Engelschman een "crash" noemt, dat is niet onnatuurlijk, en komt dit dan zijn menigten die hun geld in de zaak gewaagd hebben geruïneerd, en dan zal er een tijdelijke stilstand in den voorspoed der Transvaal zijn. Tijdelijk, zeggen wij, want de Goudvelden zullen dan weldra door anderen met meer voorzorg en onder gunstiger omstandigheden geëxploiteerd worden. Wat de delverij aan Witwatersrand thans schaadt is de groote duurte van vervoer van machinerie en alle andere benoodigheden, dat thans van Newcastle of Ladysmith (Natal), Aliwal Noord en Kimberley per ossewagen moet geschieden. Welligt is het met het oog hierop dat de Transvaalsche Regering aan het Volksraadslid voor Witwatersrand, den heer Jan Meyer, het kiezen van een plek aan Vaalrivier heeft opgedragen, waar men het best een brug voor den aanstaanden Spoorweg Colesberg-Johannesburg zou kunnen leggen. Dit schijnt te toonen dat President Kruger niet langer van plan is om zich tegen verlenging der Bloemfonteinsche linie te verzetten, die vóór het eind van dit jaar klaar moet zijn. Overigens is er omtrent de rigting der verlenging nog een kwestie op het tapijt gebragt die in de aanstaande Vrijstaatsche Volksraadszitting zal moeten worden behandeld. Te Klerksdorp en te Potchefstroom, beiden belangrijke middelpunten van gouddelverij aan of nabij Vaalrivier, wil men den Spoorweg een meer Westelijke rigting geven, ten einde zelf er voordeel van te trekken. De meer Oostelijke rigting, waardoor de linie nabij het dorp Vredefort Vaalrivier zou bereiken, maakt haar korter en heeft, in Vrijstaatsche oogen, dit voordeel dat de linie dan door de Vrijstaatsche Goudvelden in de buurt van Heilbron loopt. Wat Bethulie lijn betreft, die Oost Londen als naaste Koloniale haven bij Bloemfontein hiermede langs den kortsten weg zal verbinden, is dit te berigten dat de heeren Hofmeyr, M.L.A., en Botha, M.L.C., deze Voorzitter van den Afrikaner Bond in de Kaapkolonie, gene feitelijk leider der Afrikaner partij in het Koloniale Parlement, onlangs bij een bezoek aan Oost Londen zich ten gunste van de Bethulie lijn en tevens van verdere verbeteringen der thans reeds zeer bruikbaar gemaakte haven [illegible] Oost Londen verklaard hebben [illegible] gemoederen bezig [illegible] de zaak van het Noorden. Van den waren staat der zaken in Matabele- en Mashonaland weet men weinig. Wat men hier weet is hetgeen ook in Europa omtrent de verhouding tusschen Engeland en Portugal met betrekking tot de Zambesi landen bekend is. Voorts is het stellig dat een gezantschap van twee officieren van het Britsche leger, met geschenken van H. M. de Koningin aan Lo Bengula, naar Matabeleland vertrokken is; dat de Britsche oorlogschepen die van Simonsbaai naar Delagoa Baai zouden gaan, reeds veertien dagen geleden daarheen vertrokken zijn, zonder dat men verder iets van hen vernomen heeft; en dat de heer Rhodes, die zich thans zoowel als de Administrateur van Britsch Bechuanaland hier ter stede bevindt, volk in dienst zijner Maatschappij blijft nemen ten einde hare regten te handhaven. Behalve dit heeft men slechts geruchten. Wordt er uit Pretoria berigt dat Lo Bengula met geen delverij iets te doen wil hebben en de Rudd concessie niet werkelijk in het leven wil laten treden, dan wordt, in bladen die in verband staan met de Maatschappij, hierop geantwoord dat dit alles verzinsels zijn, dat tusschen Lo Bengula en de Maatschappij de best mogelijke verstandhouding bestaat, en dat een deel van Matabeleland reeds voor de delverij is opengesteld. Iets meer is welligt te hechten aan een paar andere berigten: dat de Portugeezen Mashonaland zijn binnengegaan en aan de grenzen van Matabeleland een fort hebben opgerigt, welks slooping door Lo Bengula gelast was; en dat in Transvaalsche Regeringskringen de zaken nog niet zoo zijn als de Britsche Z. A. Maatschappij zou wenschen, want althans Generaal Smit zal aan Sir Francis de Winton verklaard hebben dat de Z. A. Republiek er voor bedankte om haar weg Noordwaarts te laten sluiten. Veel hangt af van den loop dien het geschil tusschen Engeland en Portugal nemen zal; veel van de handelwijs van Lo Bengula, die in weerwil van al hetgeen Bobbejaan en diens medegezant in Engeland gezien hebben, toch altijd voor "den grooten baas," zoo als de Matabele President Kruger noemen, groot ontzag heet te koesteren. Onze overtuiging, gegrond op hetgeen wij van hooren zeggen en uit den gewonen loop der zaken weten, dat in Matabeleland en Mashonaland geen behoorlijke delverij mogelijk is zonder voorafgaande opruiming der Matabele, wordt, naar wij vernemen, ook in kringen gedeeld waar men op beter kenbronnen kan roemen, en zelfs zal men daar een oorlog in het Noorden vrij waarschijnlijk achten.

De Drankcommissie heeft haar werk meerendeels afgedaan. Slechts zal zij in April nog een paar districten bezoeken en dan haar rapport opmaken. Er is geklaagd dat zij meer van haren tijd aan haar onderzoek naar Westelijke zaken dan aan dat naar Oostelijke gewijd en niet genoeg naar de gevoelens der Naturellen gevraagd heeft, maar dit wordt verklaard ongegrond te zijn. Verder heet het bij geruchte dat zij meer dronkenschap bij Kolonisten dan bij Naturellen heeft gevonden, en dat de voorstelling als oefende de drank onder dezen een uiterst onheilvolle werking uit, door haar onderzoek geenszins bewaarheid is.

De hoofdmagt aan de Diamantvelden is thans De Beer's Geconsolideerde Maatschappij, die een vrij Afrikaansch karakter draagt, en veel doet om de bevolking gunstig voor zich te stemmen. Terwijl zij de Naturellen in haar dienst in wel ingerigte kazernen samenhoudt, ten einde diamantdieverij, dronkenschap en dergelijke te verhoeden, heeft zij voor haar Europeesch personeel aangename woonsteden nabij Kimberley aangeschaft, die te zamen het dorp Kenilworth vormen; en tijdens de feestdagen is aldaar, op kosten der Maatschappij, een picnic op groote schaal gehouden, waar niet alleen de geëmploijeerden der Maatschappij maar ook bezoekers uit Kimberley, samen wel vijfduizend personen, deel aan namen. Men weet dat de toeleg der Maatschappij om hare geëmploijeerden bijeen te houden en tevens de opbrengst van diamanten ten behoeve van den prijs er van te beperken, bij de bevolking van Kimberley en Beaconsfield achterdocht en bedachtheid wekt, maar onder de leiding van den heer Rhodes doet zij alles om dit te verhelpen. Intusschen is er nog een andere Maatschappij die aan de Velden grooten invloed oefent: de Londen en Z. A. Exploratie Maatschappij. Deze is in der tijd in het bezit der plaatsen geraakt waar de mijnen van Du Toit's Pan en Bultfontein zich bevinden, en waarop de stad Beaconsfield en een deel van Kimberley gebouwd zijn. Zij is zuiver Engelsch, en ligt, door de verregaande [illegible]zucht die zij in het voorstaan harer geldelijke belangen aan den dag legt, gedurig met [illegible] bevolking, de Majs-besturen en de [illegible] overhoop. Reeds meer [illegible] het Kaapsche Parlement [illegible] ving het belang van bevolking en delverij tegen haar moeten beschermen, en thans heet het dat een proces tusschen haar en De Beer's Maatschappij in het zout ligt waar heel wat geld in betrokken is. Zoo iets dan is deze Maatschappij voor de Velden, en dus ook voor de Kolonie waar dezen deel van uitmaken, een regte "oude man van de zee," en het zou een zegen zijn als men zich haar van de schouders kon werpen.

Op kerkelijk gebied is weinig anders te melden dan dat, schoon de vereeniging der Ned. Hervormde en Ned. Gereformeerde Kerken in de Z. A. Republiek in der tijd door beide partijen bevorderd en tot stand gebragt is, en de leeraars der Kerk, ook zij die den naam van "Ned. Hervormde of Gereformeerde Kerk" niet goedkeuren, zich aan de vereeniging houden, de partij die een aparte Ned. Hervormde Kerk wil, en die tot nu ver geen ander predikant heeft dan Ds. Goddefroy, door haar in der tijd uit Vriesland beroepen, in kracht toeneemt en ten deele nieuwe kerken gaat bouwen, ten deele haar regt op oud-kerkgelden. Ongeneigdheid om met de Kaapsche Kerk ook maar in eenig verband te staan, en vrees voor Engelschgezindheid van leeraren die te Stellenbosch hun opleiding erlangen, hebben, schijnt den grond dezer nieuwe afscheiding uit te maken, want op welligt zeer enkele na zijn de voorstanders der Ned. Hervormde Kerk dezelfde regtzinnige belijdenis toegedaan als die der Vereenigde Kerk. 't Is jammer maar het feit bestaat, en feiten, zegt de Engelschman, zijn koppige dingen.

Dr. Kotzé is gisteren naar Richmond vertrokken, en denkt twee of drie weken weg te blijven.

Sir Francis de Winton is tegen het eind der vorige maand te Pietermaritzburg aangekomen.

Een Goudrif is, volgens de *George & Knysna Herald* op de plaats Doornrivier, van den heer Stephanus Raubenheimer, ontdekt.

Algemeene voldoening geeft het Rutter's Zadel met gom-elastieken veer-zetel toegerust, met een patente stijgbeugelstaaf.—*Zie Advertentie.*

De invoerregten in Natal hebben in 1889 £369,460 bedragen, £79,371 meer dan in 1888. In December ll. bedroegen zij £36,959, £12 337 meer dan in Dec. 1888.

Noodlottig Ongeluk.—Een geëmployeerde aan den Spoorweg, Davis genaamd, is te P Elizabeth omgekomen door tusschen of onder spoorrijtuigen te raken die net wisselden.

Twee Kaffermeisjes, in het gesticht te Leliebloem opgenomen, waren gedeserteerd, haar uniformen meênemende; maar zij werden gevangen en kregen elk drie dagen eenzame opsluiting.

Het feestmaal ter eere van President Reitz.—Op een vergadering van het Comité voor dezen maaltijd is gisteren besloten om, ter wille van de buitenbevolking, de inteekenlijst tot morgen te 10 v.m. open te doen blijven.

Aan de Knysna zal op 11 dezer een openbare vergadering worden gehouden ten gunste van een Spoorweg die distrikt en haven met het Koloniale Spoorwegnet zal verbinden. Bij de Regering zal men op het onmiddellijk ter hand nemen van een vliegende opname aandringen.

Oranje Vrijstaat. — De *Express* berigt "dat twee nieuwe riffen, die aan de oppervlakte veelbelovend zijn, op de geproclameerde velden van Lindequesfontein, zijn ontdekt. Tweehonderd claims aan de lijn zijn voorloopig genomen door de Oranje Vrijstaat Explorati[illegible]

Wij vestigen de attentie van onze lezers op de Verkooping van Vastgoed in den boedel van wijlen den WelEd. heer Jas. Hyland, die op 9 Jan. a. s. door de heeren Lindenberg en De Villiers zal gehouden worden. Zulk vastgoed komt niet alle dagen in de markt, dat eene zekere geldbelegging aanbiedt.—*Zie advertentie.*

Het Dok heeft dit jaar een inkomen gehad van £93,825, omstreeks £10,000 meer dan verleden jaar. Het aantal stoombooten en andere schepen die er of in leggen of binnen willen komen is grooter dan ooit, en de "Union" Maatschappij alleen blijkt in November 25 stoombooten van Engeland naar Z. Afrika gezonden te hebben.

De Kindermoord aan de Knysna.—Niet slechts Louisa Rigney, de vrouw wier pasgeboren kind verstikt was door het balletjes van wingerdbladen in de keel te steken, maar ook Ellen Matfield, waar zij bij inwoonde, is wegens moord aan het kind gepleegd naar het Rondgaande Hof verwezen. Het lezen der getuigenissen maakt, wat den zedelijken toestand der betrokken personen aangaat, een treurigen indruk.

Gaat gij naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Ormond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kramp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zooals Verhit Bloed, Onleschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropiesch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—*Adv.*

Haaijen.—Te Honolulu, Sandwich Eilanden, gaf een luchtreiziger uit Nieuw York een vertooning, waarbij zijn luchtbal naar zee dreef. Hij daalde daarop neder in een valscherm, terwijl een boot en een klein stoombootje zijn koers volgden om hem bij tijds op te nemen. Toen de valscherm het water raakte was de stoomboot slechts 20 yards van de plek, maar de scherm werd terstond naar onder getrokken door haaijen, die den luchtreiziger opvraten vóór dat men iets voor zijn redding doen kon.

Een frinke belooning.—Eenige maanden geleden verging een Amerikaansch schip aan Struisbaai. Een deel der bemanning slaagde er in om den wal te bereiken; tot redding der anderen stak een boot met zeven gekleurde visschers van wal, maar de zee stond zoo hol dat de boot omsloeg, en een der zeven verdronk. De Amerikaansche Regering heeft nu door haren Consul aan elk der zes geredde visschers de som van 25 dollars en aan het gezin van den verdronkene een van 100 dollars laten uitbetalen, iets wat hen evenzeer verheugde als verraste.

Een Naam.—Volgens een verhaal in de *Worcester Advertiser* is er niet ver van Harrismith, O.V.S., een steil oprijzende berg, waaraan de eigenaar der plaats waar hij op lag den naam van Mount Paul had gegeven. De plaats kreeg denzelfden naam, ging in andere handen over, en moest na den dood van den eigenaar tusschen diens twee zoons verdeeld worden. Dit geschiedde, en nu vroeg de jongere zoon den landmeter hoe zijn nieuwe plaats zou heeten. "Hoe heet die van je broer?" vroeg de Landmeter. "Mondpol," was het antwoord. "Wel nu, noem dan de jouwe Smoelpol," en als Smoelpol is de plaats in het register aangeteekend.

De heer Wylde, C. C. en R. M. van Port Elizabeth, zat op oudejaar voor het laatst op zijn plek in het Magistraatshof, toen namens de procureurs en agenten de heer Brown hem toesprak bij zijn vertrek, er op wijzende dat slechts zelden zijn uitspraken gecasseerd waren, dat de vrijheid van den onderdaan in zijn handen steeds veilig was geweest, en dat hij altijd een milden zin had getoond. Hij hoopte dat hij nog lang, zoo al geen Magistraat, dan toch een nuttig burger van P. Elizabeth zijn zou. De heer Wylde was blijkbaar getroffen, en dankte in korte woorden de procureurs voor hun samenwerking met hem.

Een Naturel die onlangs een drift in de Tina—een bijrivier van St. Johnsrivier—overging geraakte door het plotseling afkomen der rivier in groot gevaar van te verdrinken, toen een ander Naturel, en dat wel een [illegible] uit een naburig station die er aan het werk was, het water insprong en hem niet onder moeite redde. Zoo als men weet wagen zich Naturellen anders niet in een rivier om iemand te redden, daar dit de rivier kwaad zou maken, maar drijven zij hun [illegible] in [illegible] den riviergeest te bevredigen. De bandiet aan de Tina toonde dat niet alleen moed en zelfopoffering maar ook vrij[illegible]

De "Cape Argus."—Van onze nieuwe [illegible] blad ontvingen wij gisteren twee exemplaren en het verbaasde ons dat in het eene een boel dingen stonden die men in het [illegible] niet vond.

De brand van Vrijdag avond is kort [illegible] n.m. gebluscht, en het gebouw der heeren Isaacs en Co. in Mostert- en Ziekestraat is geheel uitgebrand, zijnde zelfs de meubels er uitgebragt werden zoo beschadigd dat men ze slechts als brandhout zal kunnen [illegible]. De schade wordt op £10,000 geschat en gaat de assurantie te boven, [illegible] men meende dat haar zou goedmaken. Daarentegen is de Brandweer er in geslaagd de gebouwen van Cleghorn en Harris, die vlak bij liggen en groot gevaar liepen, te redden. Van de oorzaak van den brand weet men slechts dit dat hij ontstaan is in dat gedeelte van het gebouw dat het naast aan Pekin Hotel grenst, welks eigenaar, toen hij den brand gewaar werd, hem zocht te blusschen, zonder hierin te slagen. Niemand gelooft aan brandstichting.

Ned. Geref. Zendinggemeente Wijnberg, Januarij 1890.—De laatste dagen van het vervlogen jaar waren voor bovengemelde gemeente dagen van waar genot en zegen. [illegible] eerst had zij hare jaarlijksche Bazaar op de ruime Pastoriegronden; aan belangstelling en medewerking ontbrak het niet, zoowel van de gemeente als andere vrienden. Niettegenstaande dus ongelegen tijd was de opbrengst ruim £75. Een tweede voorregt dat de gemeente mocht smaken was, om haar Kerkgebouw, dat sedert de aankomst van den Eerw. Pienaar veel te klein is geworden, door ijverige bemoeijing van dien Eerw Heer, eene nette Gaanderij vergroot te zien, die gelegenheid van het Avondmaal op Kersttijd voor het eerst gebruikt werd. Bij dit [illegible] de gemeente een zeer flink instrument (harmonium) als Kerstfeestgeschenk van een [illegible] der gemeente, dat mede op gemeld [illegible] werd ingewijd. De diensten werden op [illegible] dag, en zullen voortaan door koorzangen [illegible] den opgeluisterd. Niettegenstaande de vergrooting is de Kerk nog veel te klein; [illegible] moesten bij ll. Avondmaal aan de tafels [illegible] nemen, anderen terugkeeren. De gemeente moet dus een ruimer gebouw hebben, [illegible] door het bouwen van een nieuwe Kerk, [illegible] tegenwoordige te vergrooten, waartoe Leeraar, Kerkeraad en Gemeente zich dit jaar wenschen te beijveren. *Correspondent.*

Pondoland.—Het heet in een blad [illegible] buurt dat zich een geval van pokken [illegible] heeft voorgedaan, maar men heeft [illegible] geen tegen verspreiding genomen. Bij een bierpartij in Pondoland West had een [illegible] van Nquiliso den gever van den feest [illegible] en een broeder van Nquiliso, Qumbelo genaamd, had een man laten opeten en [illegible] dooden, alleen omdat het hem verveelde [illegible] den man steeds met een geweer te zien rond[illegible] om hoenders te schieten. Daar nu de [illegible] wel bij Qumbelo woonde maar toch [illegible] op de Groote Plek thuis hoorde, ging Bo[illegible] Nquiliso's invloedrijkste zoon, met een [illegible]mando uit om wraak te nemen; en [illegible] boodschap [illegible] van zijn vader dit kwaad [illegible] bieden zeid hij tot den man: "ik zie [illegible] ons getal wat gering acht; ga dus [illegible] liever meê met ons." Dat deed de man [illegible] samen gingen zij een van Qumbelo's [illegible] volgelingen van al zijn vee berooven. [illegible]belo is thans veroordeeld tot afgifte van het vee van den man dien hij had laten [illegible] en tot een boete van veertig beesten; betaalt hij die, dan is Boklani volgens [illegible] gebruik gehouden om insgelijks het [illegible] hem buitgemaakte vee terug te geven. [illegible] zal hij echter, zegt men, niet doen wegens [illegible] anderen regel van het Kafferregt, [illegible] opperhoofden, al hebben zij bij vergissing iets genaast wat hun niet toekomt, toch [illegible] gehouden zijn dit "uit te braken."

Natal. — Volgens de *Natal Afri[illegible]* heerscht in Natal erge droogte, en vreest [illegible] voor een mislukking van den mieliecoogst, anders, althans te Newcastle, mooi [illegible] "Onze Kol. Secretaris, de heer Hudson," [illegible] verder onze tijdgenoot, "gaat naar [illegible] voor twaalf maanden om aldaar een [illegible] aanvaarden, waarna hij naar Natal terugkeert. Het is schandelijk dat de Kolonie op zulk eene wijze door den tweeden ambtenaar der Kolonie behandeld wordt en de Regering er niets tegen heeft. Men moest hem [illegible] te bedanken. Voor het Naturellen Hooggeregtshof van Appèl, bestaande uit [illegible] Turnbull, Shepstone en den Secretaris van Naturellenzaken (H. Shepstone), verscheen de heer Chadwick, van Estcourt, om een [illegible] in revue te brengen. Het schijnt dat een Kaffer, Umtshiwa, samen met andere Kaffers door Zijn Excellentie den Gouverneur, als Opperhoofd der Naturellen, gelast werd op het pad te gaan werken. Hij weigerde en werd dientengevolge door den Administrateur volgens de Naturellen Wet te Estcourt tot drie [illegible] gevangenisstraf met harden arbeid veroordeeld, en daarna moest hij gaan werken op de harde pad. Verweerder teekende appèl tegen dit vonnis, maar de uitspraak werd door Regter Shepstone bekrachtigd. De heer Chadwick appelleerde nu op de volgende gronden: (1) Het Hof voor welke beschuldigde verscheen had geen jurisdictie; (2) dat beschuldigde niet strafbaar was volgens de Wet; (3) verweerder had geen magt te vervolgen; (4) dat de autoriteit door den Gouverneur als Opperhoofd aangenomen tegen de voorzieningen van Wet 26, 1875, was. Het Hof zal uitspraak in de zaak geven op den 3den e. k. Intusschen zal het vonnis van den Administrateur geen aanvang nemen."

Z. A. REPUBLIEK.

De volgende twee berigten zijn uit de *Volksstem*:—

Wij vernemen dat er waarschijnlijkheid bestaat dat de heer Jonkheer T. van Asch van Wijk, Burgemeester van Amersfoort (Nederland) en lid der Tweede Kamer der Staten Generaal, binnen kort de Transvaal zal bezoeken, vergezeld van zijne echtgenoote. Welligt staat zijne komst hier te lande in verband met de stichting eener industriëele onderneming.

Dr. H. J. Leyds heeft, naar wij vernemen, laatstleden Vrijdag, den 27sten dezer, met echtgenoote en kinderen, per stoomschip *Spartan* van de Union-lijn, de reis herwaarts aanvaard.

Uit Lijdenburg wordt gemeld de dood van een geachten boer, den heer Ockert van der Merwe, die van de godsdienstoefening op Dingaansdag te paard naar zijn plaats terugkeerende, tegen een beest aanreed dat plotseling in zijn pad kwam, en daardoor van zijn paard viel en zijn been zoo leelijk brak dat hij aan de gevolgen overleden is. Voorts nog het volgende uit het dorp Dullstroom:—

18 December 1889.

In het district Lijdenburg circuleert eene memorie, strekkende om aan de Regering te verzoeken dat de heer S. J. du Toit niet weder in de betrekking van Superintendent van Onderwijs moge worden bevestigd. Laatstleden Dingsdag werd hier het jaarlijksche stichtingsfeest der vestiging in dit district gevierd door een tweehonderd-tal Transvalers en Hollanders. Het hoofd van het Mijnwezen was mede tegenwoordig en symphatieke toespraken werden van weerszijden gehouden, waaruit de groote vriendschapswaardeering bleek, welke hier tusschen Transvalers en Hollanders bestaat.

In een brief uit Houtboschberg, distrikt Zoutpansberg, wordt bitter geklaagd over den toestand der wegen aldaar, en wordt tevens te kennen gegeven dat de Kaffers van Macoeba niet zoo oproerig zijn als men beweert, maar er over klagen dat men hun daden ten opzigte van het pad door hun land te ernstig had opgevat, dat men geen afrekening met die van [illegible] hield die aan dit pad gewerkt hadden.

Land en Volk neemt uit een volgende [illegible] wij niet ontvangen hebben het volgende over:—

Waar is De Clark! Het wordt [illegible]

Doch waar kan hij gevonden worden? Het vorige jaar had Dr. Clark kantoren in Victoria straat, Westminster, en het werd verwacht, dat op deze manier de Transvaal altoos in verbinding zijn gebleven met de commerciëele wereld, en faciliteiten zouden worden verschaft voor het speculerend en geldbeleggend publiek. Deze kantoren zijn niet langer open, en "vertrokken, heeft geen adres achtergelaten," is al de satisfactie die bezoekers aldaar kunnen krijgen in antwoord op hunne vragen. De Transvaal is thans een land gewigtig genoeg om een eigen en behoorlijk agentschap in Londen te hebben. Dagelijks wordt bij het Kaapsch Gouvernements Agentschap, het Natal Emigratie Agentschap, het *Cape Argus* kantoor en andere Zuid Afrikaansche kantoren aanzoek gedaan omtrent alle soorten van informatie omtrent de Transvaal; en indien het bekend werd, dat de Transvaal een bureau van haar eigen had in Londen, bestaat er geen twijfel of de vertegenwoordigers alhier zullen veel werk te verrigten hebben.

De later ontvangen Johannesburgsche bladen bevatten niets van belang.

Wachter, wat is er van den nacht?

't Is nacht.—De sluier ligt op 't landschap breed getogen.
Het wolkgevaarte, jagend langs den boog,
Verhult de starren zelfs voor 't rust'loos zoekend oog
Des wachters, die den blik verlangend richt ten hoogen!
Rondom breidt 't vlakke veld eentonig dor zich uit,
Een wildernis met onbekende boorden.
Geen bloemen hier, die vriend'lijk 't oog bekoorden;
Geen zoete vooglenstem, geen murm'lend bron-geluid.
't Is stil, angstwekkend stil, des wachters borst beklemmend,
Als voorpost uitgezet op 't alleruiterst punt.
De nachtwind snerpt voorbij, zijn bloed in d' aad'ren stremmend—
Ach, of een lichtstraal hem van Boven wierd' vergund!
Ginds ligt het sluim'rend heir; betrouwt zich aan zijn hoede—
Sluipt niet de vijand rond, op bloed'gen buit belust?
Wee, wee de duisternis! Wee, wee, de stille rust!
Wie speurt zijn aanslag uit! Wie stuit zijn helsche woede!
O Licht! Onmisbaarst goed van alle goed der aarde,
O Licht! heb medelij, en zet de kim in gloor!
Het bonzend hart erkent 't onschatb're van uw waarde;
O zend een enk'len straal, en boor de wolken door!
De wachter roept u aan, het hoofd van angst zweet druipend;
Gansch 't heir vertrouwt op hem—vertrouwt in hem op u!
Ontdek hem den spion, het legerkamp besluipend!
Breek door om 't zwoegend hart—toef niet, o Licht, breek nu!

't Is nacht.—De sluier ligt op 't aardrijk breed getogen;
De zonde, opgetast tot 's hemels boog,
Hult 't eeuwig licht voor 't angstig weenend oog
Des Christens, die den blik verlangend richt ten hoogen;
Rondom breidt 's werelds tranendal zich somber uit,
Een lusthof eens, tot wildernis geworden;
Waar 't moordgeschrei van woeste menschenhorden,
't Geklank verving van eng'lenstemgeluid.—
Alom de slaap des doods, het trouwe hart versagend,
Dat onder 's menschdoms last en bitter lijden zwoegt;
En in dien slaap de list, der menschen heil belagend,
Van hem, wien geene smart of onheil ooit genoegt.
Het loerend ongediert' besluipt, trots 's christens waken,
Gestaag het menschenheir, dat sidd'rend onderdoet.—
O Nacht! o jammernacht! ach, hoe uw kwelling doet
't Geprang de hart naar licht, een enk'len licht straal haken!
Der helle raadslag lukt: het menschdom gaat verloren;
Bij millioenen zwelgt er 't nooit verzade graf.
Door duisternis misleid, verkiezen eeuw'ge straf,
Wien redding was beloofd, en zielevreugd beschoren.
't Is nacht, nog immer nacht! Op d' allervoorste posten
Staan Gods getrouwen, smachtend, hunkerend naar licht!
Het menschdom in zijn nood vertrouwt zich den verlosten—
God! hoe wordt 't werk des heils in 't schaduwdal verricht!
Hoe wordt 't verraad ondekt; de valstrik aangewezen;
De schicht des doods bespeurd, die schuifelt door de lucht;
Hoe wordt de smart gestild; de wond van 't hart genezen;
Hoe wordt de pest gemijd; hoe wordt 't gevaar ontvlucht!
God—hoe! tenzij Gij eind'lijk in erbarmen
Het zwerk van eenen scheurt, en stroomen nederzendt
Van lichtgloed, die het hart der uwen kan verwarmen;
Den vloek der duisternis van 't zuchtend aardrijk wendt!
O God! Gij einddoel van al 't menschelijke streven,
Bewust of onbewust, ach, houd Uw gramschap in.
Verban de schaduwen; schenk nieuw en krachtig leven;
Beziel Uw volk, opdat 't het menschdom voor U win!

't Is nacht!—Nog immer ligt de schaduw breed getogen.
Doch 's wachters harte speurt in stille hoop
Het tanen van de starren in hun loop;
En kalmer dan voorheen staart hij nu naar den hoogen.
Het dichte neev'lenfloers dekt nog het sluim'rend heir;
Maar aan de verste oosterkimmen
Begint de zwakke schijn van keerend licht te glimmen,
En in het bonzend hart komt rust en kalmte weer.
De verre buitenpost getuigt van zielsverblijden:
Waar angstzweet werd gestort, rijst nu een vroolijk lied;
Verdwenen is de nood; vergeten al het lijden;
Het licht, het eeuwig licht daagt blijde in 't verschiet!
O Christenen, grijpt moed—Uw Heer laat u geen weezen!
Hij komt! Hij komt! gaat uit Hem tegemoet!
Bereidt een effen pad; valt dankbaar Hem te voet
Al d' aarde zal Hem zien, en 't menschdom zal Hem vreezen.
Gij, strijders voor Zijn rijk, die 's Heeren doet gedenken,
Verbreekt uw zwijgen: stemt een loflied aan!
Met heilgoed wil Hij nu al 't menschdom overlaan
Immanuel wil allen 't eeuwig leven schenken!
Blaast vroolijk de bazuin, dat 't sluim'rend heir ontwake:
De doodslaap zij ten eind: 't licht boort de neev'len door!
Dat, wie zijn ziele mint, den Heiland nu genake,
En leene aan het woord Zijns monds een willig oor!
De neev'lenschaduw verzwindt voor d' adem van den morgen;
En waar zij wijkt, houdt 't licht in eeuwigheden [illegible]
O [illegible] smart, in 't menschelijk hart
[illegible] geluk in 't hemelsch Vaderland.

HUBERTUS ELFFERS.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent).

[KAMERNIEUWS.—INDIE.—KERKELIJK.—HOLLAND-ZUID-AFRIKA.—BERIGTEN.]

KAMERNIEUWS.—Bij de behandeling der Indische begrooting heeft de Minister van Kolonien, Mr. Keuchenius, het hard te verantwoorden gehad. Zoowat niets door hem verrigt, kon de goedkeuring zijner aanvallers wegdragen, en veel had hij niet tot stand gebragt. Bovenal werd geëischt dat hij zou aantoonen op welke wijze hij meende de Indische rekening te kunnen laten sluiten zonder tekort, en zeker zonder leeningen te sluiten. De Minister is zijnen bestrijders geen woord schuldig gebleven en heeft hen doorgaans geslagen met hunne eigene wapenen, door vroegere woordvoerders der Liberale partij over Indische zaken nog eens te laten spreken, en heeft verder de onredelijkheid aangetoond dat men groote dingen van hem eischt zonder hem den noodigen steun daartoe te willen verleenen. Van de regterzijde heeft een lid, de heer Van Nunen (Roomsch) den Minister aangevallen wegens diens financiëele politiek, doch overigens vond Mr. Keuchenius bij de anti-Liberalen goeden steun. In geen geval schijnt er vrees behoeven te bestaan dat de Indische begrooting zal worden verworpen, en de Minister van Koloniën thans ten gevolge daarvan zou moeten aftreden.

De Eerste Kamer is thans vergaderd om de Onderwijswet te behandelen. Van Joodsch-liberale zijde, gesteund, vreemd genoeg, door Bronsveld c.s. is al het mogelijke gedaan om eene beweging te verwekken ten einde de Eerste Kamer te brengen om de Wet-Mackay te verwerpen, doch dit heeft *fiasco* gemaakt. En schoon die wet in de Eerste Kamer met kracht bestreden wordt en sommige leden den ondergang van het land voorspellen indien de Wet door de Eerste Kamer mogt worden aangenomen, schijnt de meerderheid er toch anders over te denken en laat het zich aanzien dat de Wet bekrachtigd zal worden.

INDIE.—Op Sangir is een sterke aardbeving waargenomen, waarop een vloedgolf is gevolgd, die nog al schade heeft aangerigt. Menschenlevens zijn er gelukkig niet te betreuren.

In Atjeh blijft de toestand zeer gespannen Wel wordt van daar berigt dat de vredesonderhandelingen voortgaan en dat er hoop bestaat op pacificatie, doch de Atjehers gaan intusschen voort met onze posten te beschieten, granaten te leggen onder de spoorweg rails, op iederen soldaat die zich buiten de forten beweegt te mikken, enz. Wat het einde van de Atjeh geschiedenis nog zijn zal, schijnt geheel in het duister te liggen.

KERKELIJK.—De Synodale Commissie van het Hervormd Genootschap houdt thans hare na aarsvergadering, onder presidium van ds. Perk, den praeses der Synode. In de tweede zitting werd medegedeeld dat de secretaris der Synodale Commissie onmiddellijk nadat bekend was geworden uit de dagbladen dat de Kerkvoogden van St. Anna Parochie den Socialist Domela Nieuwenhuis wilden laten optreden in het Kerkgebouw aldaar, getelegrafeerd had aan den secretaris van het Prov. Kerkbestuur van Friesland om inlichtingen, en vernomen had dat aan de bedoelde Kerkvoogden was bekend gemaakt dat zij zich aan kerkelijke tucht zouden blootstellen indien zij aan hun voornemen om Domela Nieuwenhuis te laten optreden uitvoering gaven. Nu de veelbesproken vergadering toch gehouden is, wordt verwacht, dat de Kerkelijke besturen "ongetwijfeld hun pligt zullen doen." Dat dus een ernstig conflict kan geven tusschen modernen en modernen, over het beheer der Kerkelijke goederen Bij stemopneming bleek dat met 58 tegen 8 stemmen door de leden der Prov. besturen is aangenomen de wijziging van art. 18 van het Alg. Reg., waarbij het Classikaal Bestuur de bevoegdheid zal hebben om te doen "wat des Kerkeraads is," indien in een gemeente tijdelijk geen Kerkeraad kan optreden. De Classikale Besturen hebben dit toch reeds gedurende de laatste twee jaren gedaan, waar de Kerkeraad eener gemeente met de Synodale Organisatie had gebroken, doch nu eerst zal dit reglementair wettig worden. Aan de Kerkeraden van een Waalsche en Engelsch sprekende gemeente is de bevoegdheid verleend om te weigeren lidmaten in te schrijven, die de taal niet behoorlijk verstaan waarin de godsdienstoefeningen plaats vinden, en met 57 tegen 7 stemmen was aangenomen dat de doop ook op een der gewone dagen van de week zal mogen worden bediend. Dit werd steeds door de Synodale Besturen van 1816 af geweigerd, doch door de Doleantie zijn die Besturen thans gedwongen geworden toe te geven.

Aan de Universiteit te Utrecht zijn 127 nieuwe studenten aangekomen, waaronder 26 in de theologie.

Ds. B. van Schelven, te Amsterdam, is beroepen naar de Ned. Geref. Kerk van Utrecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, Mackay, heeft te kennen gegeven, dat hij niet geneigd is tot de opheffing der theologische faculteit aan de stedelijke Universiteit te Amsterdam. De Minister geeft ook nog geen uitzicht, dat aan de Vrije Universiteit en andere Vrije Inrigtingen voor Hooger Onderwijs het *jus promovendi* zal worden toegekend met *effectus civilis* De zoogenaamde "Kerkelijke partij" heeft zich niet te roemen over bevoorregting onder het tegenwoordig anti-liberaal ministerie. Dit is misschien goed ook.

HOLLAND—ZUID-AFRIKA.—De inschrijving voor 150,000 preferente aandeelen in de Maatschappij *Transvalia, Land Exploration and Mining Company (Limited)*, à £1 per aandeel tegen den koers van 106 percent, is opengesteld ten kantore der Associatie Kassa, te Amsterdam. De preferente aandeelen geven regt op 8 percent rente totdat 100 percent aan dividend zal zijn betaald, waarna zij vervangen worden door gewone aandeelen. Het kapitaal der maatschappij zal een millioen pond sterling in aandeelen van £1 bedragen en 550,000 aandeelen blijven voor Transvaal gereserveerd. De directie bestaat uit de heeren S. J. du Toit, "*inspecteur van onderwijs en eeredienst in de Transvaal*," als president, F. N. de Villiers, dr. Van der Merwe, dr. Clark, Consul-Generaal der Z. A. R. te Londen, en J. W. Philips, lid van het Eng. Parlement.

Uit Gent wordt gemeld dat de Belgische regeering besloten heeft den Vlaamschen letterkundige F. Gittens, als Consul-Generaal voor Belgie naar Transvaal te zenden. Dit moet vooral te danken zijn aan bemoeijing in deze van den heer Du Toit.

BERIGTEN.—*Prof. dr. M. de Vries*, de ontwerper van het Woordenboek der Ned. taal heeft zijn 40-jarig jubileum als Hoogleeraar gevierd. Van 1849—1853 was hij verbonden aan de Hoogeschool te Groningen en sedert 1853 aan die te Leiden. Ontelbaar vele blijken van belangstelling moet de groote letterkundige, bij gelegenheid van zijn feest, hebben ontvangen. Daar Prof. De Vries reeds zijn 69ste jaar bereikt heeft, zal hij nog slechts één jaar hoogleeraar kunnen zijn. Een Roomsche Professor zond aan Prof. De Vries de volgende bezielde regelen:

De vorsten onzer taal, gewoon te regepralen
Van Maerlant's streven tot da Costa's heldenmoed,
Verzamelden den buit eerbiedig aan Uw voet,
Dien 't hun op 't Dietsche veld vergund was te behalen,

Opdat Gij uit die keur van de edelste metalen
Een Koningskroon zoudt slaan, wier heerlijk gulden gloed
Oud Hollands maagd omspeelt, haar harte kloppen doet,
Als zij der eeuwen schat in rijken glans ziet stralen.

Zij dankt U voor haar volk, en wenkt U op haar troon;
En biedt met eigen hand U edeler lauwieren
Dan die na barren strijd haar oorlogshelden sieren;

En uit heel Neerland ruischt de dankre jubeltoon
Zoolang als Hollands maagd haar erfgoed zal bestieren,
Zal in haar schoone spraak Uw glorie segevieren."

DE KAPPERS (haarsnijders en scheerders) te Amsterdam hebben besloten, van 1 Januarij des Zondags niet later te werken dan tot 12 [illegible] arbeid geheel af te schaffen. De beweging van Zondags arbeid neemt toe, ook geheel afgescheiden van godsdienstige overtuiging.

HET DIENSTMEISJE, dat bij den brand onlangs in de Muiderstraat, te Amsterdam, met het kind van hare half kranksinnige jufvrouw in den arm, uit een venster is gesprongen, heeft een van hare beenen moeten verliezen. Het kind bleef ongedeerd. De brand is waarschijnlijk ontstaan door de kranksinnige vrouw, die het dienstmeisje in een brandende kast heeft willen duwen, en zelve eindelijk in de vlammen is omgekomen.

ONDER HET PERSONEEL der Staats spoorwegen is eene beweging ontstaan om van den nieuwen Directeur-Generaal te verkrijgen, afschaffing van premiegelden aan hoofd ambtenaren en behoorlijke verdeeling onder het mindere personeel, en andere regelingen ter bate van klerken, onder-chefs en minderen.

TE WARFUM (Groningen?) in Friesland, werd vier jaren geleden een brievenbesteller uit den dienst ontslagen onder verdenking van diefstal. De man heeft sedert een kommervol leven geleid. Nu is echter zijn onschuld ten volle aan den dag gekomen, zoodat de Minister hem *eervol* ontslag heeft verleend. Er wordt op aangedrongen dat de man nu ook pensioen zal ontvangen.

TE DELFSHAVEN zal misschien een gedenkzuil worden opgericht in herinnering aan de Pelgrims Fathers, die in 1620 van daar naar Amerika zijn getrokken.

OP DE PANNEKOEK, bij Tessel is gedurende den jongsten storm een groot schip met volle zeilen gestrand en kort daarna met man en muis vergaan. Van een ander schip dat nabij den Maasmond strandde werd de bemanning met groot levensgevaar gered.

Kiewiet—Postrijer.

Slang Rivier.

Lieve Klein Seur,—

Dis nou al lank dat jij ver mij gevra het dat ik toch een dag ver mij dochter moet laat op schrijwe wat ik in mijn lewe ondervinden het. Ik is maar een arme Hotnot en ik is nou al oud ook, en dalk vergeet ik banja dingetjes. Maar ik zal perbeer soo iets hier en daar ver klein Seur te zeh.

Mijn tate en memme was slawe volk van die Fouries, en ik was gebore op die plaats van Ouw Seur Flip. Mijn tate was die ouw baas zijn stalgroem, en mijn memme was die kok. Toe ik mijzelve nou eers regt loop krij, was ik zoo as die ou baas opgeschrijwe het, tussen ses en seven jaren oud. Een van de eerste dingen wat ik kan onthou, was, dat een aant, toen al die goed al besorgd was, dat die ou baas met die lang kweepeer kierie wat hij altijd mee geloop het, na ons pondok toe kom. Ons het almal gedenk die één of ander het verbruij, en dat die kierie die aant zal loop. Dit was net min dat die ouw baas na een Hotnot zijn pondok toekom. En as hij zoo maak dan waaij die spaanders. Maar snaaks, die aant was die ouw baas regte vriendelijk. Toe ons almal voor hom staan, en partij zijn broekpijpe bewe, zeh hij ver mij tate, Geswint jij moet ver mij ver Kieviet gee. Die nooi zal zorre voor zijn kleere, en hij kan in die voorhuis, voor mijn slaapkamer deur slaap. Mijn tate was die regte verwonderd, en zeh, sommer, wa wil ouw baas mot hom maak? Hij kan nog nie ordentelijk zijn kleere of zijn veld schoen vas maak nie. Die ouw baas zeh toe hij wil net ver mij gebruik ver een stuurhaal ding, en dalk as ik nie te niksnuttig is nie, kan ik nog een dag zijn lijf jong worde. Tate belowe toe dat hij ver mij die ander morre zal zaam breng na die groot huis toe, en zoo gaat die ouw seur huis toe.

Nadat die ouw baas weg was, sit ons almal om die vuur, en memme maak die aant sijn hot om klaar. Maar toe ons begin te eet, toe gaat die gezels aan Mijn tate en memme was die regte in hulle schik dat ik nou pure bij die diesvolk in die huis zal wees. Hulle het mij niet banja gezeh dat ik moet gehoorsaam wees, —nie suiker of iets anders steel nie,—en as die ouw baas ver mij stuur haal een ding, dan moet ik hol, en nie soo lui stap nie, soo as mijn ouw laaij is nie Ik kan nie zeh nie dat ik in mijn schik was nie. Ik het nooit geen ander werk gedaan nie, behalve soo nou en dan ver memme een draggie hout gaan haal, en verder het ik en mijn broertje maar net mot die do lessies gespeul. Maar mijn tate en memme het net min daarna gevra of ik in mijn schik was of nie. Die vollende morre toe die hoenders kraai zeh tate net Kieviet kom ons loop, en twee maal het die ouw ver ons kinders nooit een ding gezeh nie. Ik het in die kombuis gezit bij die voorhuismeid totdat die baas en nooij opgestaan het, en na die het mijn eerste dag zijn werk begin.

Maar ver die eerste brief, smaak dit ver mij, of ik nou genoeg geschrijwe het. Groetnis klein-seur, en ook ver die nooij.

Jou ouw Hotnot,
KIEVIET.

Engeland en Portugal.

Wij publiceeren hier de eerste helft van het in ons vroeger nommer vermelde antwoord van den Portugeeschen Minister van Buitenlandsche Zaken op het protest van Lord Salisbury in zake Mashonaland.

MIJNHEER,—Op 25 dezer ontving de Portugeesche Regering van den gezant der Britsche Koningin te Lissabon een afschrift van een dépêche van den Markies van Salisbury, waarin geprotesteerd werd tegen de bewoordingen van het Koninklijk besluit van 7 dezer, dat de grenzen van het nieuwe district van Zumbo, prov. Mosambique, ten deele vaststelde.

Dit protest van Engeland's Eersten Minister is gegrond op tweeërlei argumenten, waarvan de eene betrekking hebben op de landen bezuiden en de andere op die benoorden de Zambesi, die volgens genomend Koninklijk besluit een deel uitmaken van het onlangs georganiseerde district.

De Regering van den Portugeeschen Koning is ten stelligste overtuigd dat zij zich stipt binnen hare regten gehouden en niet soo gehandeld heeft dat zij op die van anderen inbreuk maakte. In der daad was haar eenige doel om, zoo als zij verpligt is te doen en al tijd gedaan heeft, de regten der Portugeesche Kroon te beschermen en te verdedigen soo dikwijls zij betwist en bedreigd worden. Naar zulke beweegredenen handelende wil de Portugeesche Regering niet versuimen om terstond de nota der Britsche te beantwoorden. Zij handhaaft het Kon. besluit van 7 Nov. 1889 in zijn geheel, maar te gelijk, door een gevoel van ontzag voor het regt eener bevriende natie, zal zij kortelijk de gronden uiteenzetten waarop zij haar regt vestigt, tevens de hoop te kennen gevende dat hare handelwijs zal worden op prijs gesteld in dien zin voor billijkheid die de Britsche natie kenmerkt. Die natie heeft niet noodig om op de regten van eenige andere natie en vooral niet op die van Portugal, inbreuk te maken, ten einde, wat zij reeds is, magtig en geëerbiedigd te zijn onder de groote natiën der wereld.

Lord Salisbury zegt dat het verdrag gesloten tusschen Groot Brittanje en Lo Bengula op 11 Febr. 1888, de openbaarheid aan de Kaap de Goede Hoop aan dit verdrag gegeven, en de bewoordingen der kennisgeving van dit verdrag, aan de Portugeesche Regering op 24 Julij van hetzelfde jaar gedaan, daarbij steeds gewag makende van het geheele land dat op Engelsche kaarten als Mashonaland is gemerkt, toonen dat die landen tot den kring van Britschen invloed behooren, en dus de mogelijkheid beletten van een Portugeesche vestiging in het land

Tegen deze beslissende verklaring brengt de Portugeesche Regering het volgende in:—

1. Zoodra het aan de Kaap de Goede Hoop, op het eind van April 1888, bekend werd wat de inhoud was van het verdrag tusschen Engeland en Lo Bengula, protesteerde de Portugeesche Consul aan de Kaapstad terstond tegen dit verdrag, en aan dit protest werd de grootste openbaarheid door de plaatselijke dagbladpers gegeven [illegible] handigde de Portugeesche [illegible] aan Lord Salisbury een [illegible] tugal duidelijk te kennen gaf

2. Op 1 Augustus deelde de Britsche Zaakgelastigde te Lissabon officiëel en schriftelijk aan de Portugeesche Regering het verdrag met Lo Bengula gesloten mede, mondeling er bij voegende dat het de wensch en het voornemen der Britsche Regering was om samen met Portugal de grensscheiding te bepalen in het land tusschen Zambesi en Limpopo. De Portugeesche Regering beantwoordde dit terstond, in hare nota van 6 Augustus hare aanneming van het voorstel vermeldende, maar tevens al haar vroeger protest en voorbehoud met betrekking tot Mashonaland hernieuwende, en de rivier San hato (waartoe de prasos da coroa (*) reiken) en, nabij de Limpopo, het gebied der opperhoofden onder Gungunhama als de uiterste Westelijke punten aanwijzende van de provincie Mosambique. De Britsche Regering sette deze onderhandeling niet voort, die zij zelve verklaard had met Portugal te willen openen.

4. Na de publicatie van een Blaauwboek, waarin een kaart die landen, sedert meer dan twee eeuwen onder onse opperhoogheid of onsen invloed staande, voorstelt als aan Lo Bengula behoorende, diende de Portugeesche Regering terstond, in een nota van 14 September, geadresseerd aan de Legatie der Britsche Koningin, een formeel protest in, de regten der Kroon van Portugal op die landen bevestigende.

5. Toen Lo Bengula aan den heer Rudd een concessie had gegeven van het uitsluitend regt op het soeken naar mijnen in al de landen die gezegd werden zijn, Lo Bengula's, gebied uit te maken (dit was de oorsprong der Britsche Z. A. Maatschappij), toen protesteerde de Portugeesche Consul aan de Kaap terstond tegen soo buitengewoon een concessie; en op 10 December 1888 werd aan Lord Salisbury een tweede formeel protest van Portugal tegen die concessie overhandigd, wat die streken betrof waar Portugal regten heeft.

Al die feiten bewijzen dat de Britsche Regering ten volle bekend was met de volharding waarmede Portugal zijn regten op een deel van Mashonaland handhaafde; en stellig was het te danken aan eerbied voor de beginselen des regts en aan hetgeen de Portugeesche Regering als het welbegrepen voordeel voor beide natiën beschouwt, dat kort daarna van den kant van Lord Salisbury, te Lissabon een onderhandsche poging werd aangewend om tot een schikking te geraken (over welker algemeene voorwaarden men het eens was), met de Portugeesche Regeering, die van harte hare goedkeuring er aan schonk. Die schikking is niet tot stand gekomen, maar de schuld hiervan ligt niet bij Portugal.

In het protest waarop de Portugeesche Regering thans antwoordt, maakt het verdrag met Lo Bengula den eenigen grond uit waarop Groot Brittanje de regten van Portugal betwist

Lo Bengula's souvereiniteit, waar zij in werkelijkheid in het betwiste grondgebied bestaat, toont sich er alleen en uitsluitend in een heerschappij van een geweld dat zoo wreed en barbaarsch wordt aangewend dat eenigen tijd geleden er in zeer welsprekende bewoordingen door den Bisschop van Bloemfontein tegen werd geprotesteerd, toen deze vernam dat Lo Bengulo een geschenk van duisend geweren naar nieuw model ontvangen had, allen uit de Kaapstad ingevoerd gedurende de blokkade der kust van Zanzibar en Mosambique.

"Iets wat ik nooit sou willen doen," schreef de Bisschop van Bloemfontein," is het geven van een geweer aan Lo Bengula, al vroeg hij er om. Liever sou ik mijn heelen togt opofferen dan een geweer aan een Matabele geven, want ieder moet weten dat zulke geweren slechts gebruikt zullen worden om onschadelijke en onschuldige lieden te vermoorden. Het sou een daad zijn die de dader in deze en de volgende wereld ten diepste sou berouwen."

Dan moet men ook steeds in het oog houden het voor deze kwestie zeer belangrijke feit dat de Mashona stammen niet eenmaal allen aan Lo Bengula cijnsbaar zijn. Op dit punt de bewering van Portugal bevestigende, zegt de heer F. C. Selous, wiens gezag men stellig in Groot Brittanje niet verdacht zal achten, in de *Fortnightly Review* van Mei:—

"Naar Engeland terugkeerende heb ik kunnen waarnemen dat de meerderheid van de weinigen die van de zaak eenig denkbeeld hebben, gelooven dat de Mashona's een volk zijn door de Matabele veroverd, en thans vreedzaam onder hun bescherming levende en aan Lo Bengula schatting betalende. Dit denkbeeld is geheel valsch...... Er zijn verschillende afdeelingen Mashona's die onderdanen van Lo Bengula zijn, schatting betalende en sorg dragende voor groote kudden rundvee die aan Matabele behooren. Zij worden goed behandeld en hebben weinig reden tot klagen, soo lang zij bij Lo Bengula in gunst staan. Maar te gelijk zijn er talrijke Mashona stammen die volstrekt niet onder Lo Bengula staan. Zij betalen hem geen belasting, en als de Matabele kommando's hen aanvallen bergen zij zich in de holen en op de toppen hunner gebergten, en verdedigen sich en hun eigendom soo goed zij kunnen."

Dit berigt moet op zich zelf, als men het gezag van den man in aanmerking neemt van wien het afkomstig is, en het feit dat hij het van de Mashona's zelve had vernomen, voldoende zijn om de aanspraken te ontzenuwen die men wil ontleenen aan het verdrag met Lo Bengula.

Wat kan nu Portugal van zijn kant in het midden brengen tegen dezen eenigen grond van regt door Groot Brittanje aangevoerd

Portugal wijst op ontdekking, op daadwerkelijke besetting gedurende eeuwen, op werken van evangelisatie, handelsondersoek en militaire heerschappij, werken van verschillende soort, waarvan men de sporen nog bij elken stap in die streken waarneemt. Deze verklaren het behoud van een invloed die den tegenwoordigen dag heeft bereikt, en die het gemakkelijke maar roemrijke resultaat heeft te weeg gebragt van de twee expedities, onlangs in dit geheele land onder de Portugeesche vlag ondernomen.

Ik wil nu de gronden opsommen waar mijn bewering op rust.

Het vaste historische regt van Portugal op besit en werkelijke beheersching van die uitgestrekten streken lands dagteekent van den afstand van het groote Rijk van Monomotapa, die plaats had in 1630, ten tijde dat Dom Nuno Alvares Pereira Gouverneur van Mosambique was.

Dit Rijk strekte sich N.W. tot Z.W. van de streek uit waar de Kafué de Zambesi ontmoet, den loop van de Umniati volgende tot aan den oceaan bij Inhambaue.

Daar nu dit Rijk in twee provinciën verdeeld was, Botonga ten O. en Mosambique ten W., makende in het algemeen de loop der Mussengueij de grenslinie uit, terwijl het land nu Mashonaland geheeten een gedeelte uitmaakte van de tweede dezer afdeelingen, soo is het duidelijk dat de redenen ten gunste van het handhaven onzer aanspraken over het geheel des Rijks ook toepasselijk zijn op een deel er van, en dus op Mashonaland.

Maar het is er ver van af dat de regten van Portugal alleen souden rusten op die ééne akte van afstand van den Keiser, die slechts de erkentenis was van sijn gebrek aan magt, en op het officiëel bewerkstelligen van een reeks van annexaties door de Portugezen in het later deel der 16de eeuw gemaakt. Zij zijn ook gegrond op de afdoendste van alle daden van besit in regten, die van het oprigten en bouwen van sterkten.

Overal in Mashonaland verheffen zich nog wel bewaarde bouwvallen, iets wat, even als vele andere schrijvers, ook de heer Lochner in Maart van dit jaar in een artikel in het *Bechuanaland News* getuigt, bevestigende dat die sterkten van Portugeeschen oorsprong zijn; en ditzelfde wordt ook nog getuigd door de officiëele rapporten van Paiva de Andrade en Cordon, die thans in de landen reizen in het Koninklijk besluit van 7 dezer gemeld.

Steden en dorpen te bouwen, wegen te openen, zijn daden die op tijdelijk besit wijzen, maar forten te bouwen is een van beslist besit, door iemand die is binnengekomen, zich heeft vastgezet en geen plan heeft om weg te gaan.

Dit was stellig het gevoelen der oude Portugezen; dit het betoog van D. Estevao de Athaide, den aanlegger der forten van Luabo en Quillimane, en den eerste die, in 1608, bij de Portugeesche Regering aandrong op de noodzakelijkheid van overal in het Rijk Monomotapa forten te bouwen. De aanleg dier forten werd spoedig daarna (in 1610) verordend, door instructies die Graaf de Feira aan den toenmaligen Gouverneur gaf. De eerste moesten zijn die van Quebonbrassa, Massapa, Luanze en Bocuto, welke beide laatste aan de grenzen van Mashonaland liggen; en daarop moesten andere volgen in het midden van dit land, zoo als die van Ongué, Quitamburvize, Dambararo enz. De later gebouwde forten aan de rivieren Mufli, Angra, Manhame en de bijrivieren van laatstgenoemde, waren de belangrijkste.

Langen tijd wijdden de Portugezen hun krachten aan dit werk, expeditiës van mijnwerkers en vuurwerkers uitzendende, soo als die van André de Alvorado in 1683, of meer volledige, als die in 1677 uit Lissabon in vier schepen versonden, die 600 soldaten als bezetting, officieren met hun gesinnen, ingenieurs, mijnwerkers, goudsmeden, vele vrouwen en zendelingen aanvoerden, tot verspreiding over het gansche land.

Van eenvoudige kooplieden als in het begin werden de Portugezen weldra ontdekkingsreisigers, en zij zetten sich neder in markten die spoedig tot steden werden. Overal in dat groote land rigtten zij kerken en forten op, tegenover de duisternis van het fetichisme het licht der godsdienst stellende, en aan tot slavernij gebragte volken afdoende bescherming biedende.

De geschiedenis van de verspreiding des geloofs door onse zendelingen overal in het land, zoodat de Keizers zelve door hen bekeerd werden, is een der welsprekendste bewijsen hoe diep onse invloed geworteld is. Zulk een bewijs was slechts te bekomen door het bloed van vele martelaren in den grooten dienst om beschaving aan die volken te brengen, een dienst waarvan de sporen nog bestaan overal in het Rijk van Monomotapa.

Onder andere namen van die geloofshelden zal ik Vader Gonçalo de Silveira, Broeder Joao de S. Thomé, Vader Nicolau do Rosario, Broeder Joao de Trinidade en Broeder Luis do Espiritu Santo aanhalen.

Het is bekend welk een diepen eerbied David Livingstone voor deze zendelingen en hunne medgezellen koesterde.

Ontdekkingsreizigers, zendelingen, kooplieden, hoofdlieden van de eersten rang (capitaes mor) rigtten op en handhaafden, toen even als nu, onze heerschappij in een land dat beroemd was geworden door de daden van Francis Barrato, Vasco Fernandes Homen, Sisnando Dias Bayao, Joao Fernandes de Almeida; en het land werd in al zijn aardrijkskundige bijsonderheden, vele waarvan thans voor hedendaagsche ontdekkingen doorgaan, beschreven in de werken van Joao dos Santos, Diogo do Conto, Monclaros, Lucas de Santa Catharina, en soo verder tot Laeredo en Francis Bordallo, onder vele anderen van onze eigene dagen.

(Te worden vervolgd).

(*) De prasos da coroa zijn Kroonlanden [illegible]

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Portugal en Engeland.

De heer Parnell.

Ontvangen en gepubliceerd 3 Jan., 9.15 n.m.

LONDEN, 3 JAN.—Koning Carlos heeft heden in zijn openingsrede der Portugeesche Cortes verklaard dat Portugal vast besloten was om de landen te houden die het in Afrika ontdekt en geëxploiteerd had. Correspondentie over dit onderwerp, zeide Z.M., zoowel als over de Pinto zaak was aan den gang, en zijn Regering zocht Groot Brittanje te overtuigen dat Portugal zoowel benoorden als bezuiden de Zambesi regten had. Ten slotte zeide hij te vertrouwen dat de zaak spoedig geschikt zou worden. Kapt. O'Shea heeft dagvaardingen aan den heer Parnell in verband met zijn, O'Shea's, echtscheidingzaak gezonden. De *Roslin Castle* is Woensdag te 12 uur 's middags te Madeira aangekomen. Bietsuiker, 88 p.c., 11sh. 6d. per centenaar. Goede eerste klas koffij te Rio 6,500 reis. Wisselkoers te Rio 25¼.

Prins Albert Victor.

Griep.

De brand te Laeken.

Een Spaansche ministerieële crisis.

Een eeresabel en een begrafenis.

Ontvangen en gepubliceerd 4 Jan. 7 n.m.

LONDEN, 4 JANUARIJ.—Prins Albert Victor is te Calcutta aangekomen en door de inlanders met geestdrift ontvangen. De griep verspreidt zich snel over Londen. Een groot aantal dienders, postboden en dragers en de helft van de bevolking van Dr. Barnardo's Te Huis lijden er aan. De ergste gevallen zijn aan de Dokken en over het geheel aan het Oosteinde. Ook het garnizoen te Colchester lijdt er zeer aan.

Ontvangen en gepubliceerd 5 Jan., 11.30 n.m.

LATER.—Lord Salisbury gaat goed vooruit, maar zorg is nog noodig. Het Spaansche Ministerie heeft bedankt, en de heer Zagasta zal een Liberaal Coalitie Ministerie zoeken te vormen. Men vermoedt dat bij den brand van het Paleis te Laeken brandstichting is gepleegd. De griep verspreidt zich thans in Holland. Op de Spoorwegen heeft men hierom het goederenvervoer moeten beperken; drie telegraafkantoren te Amsterdam heeft men moeten sluiten, en een menigte dienders zijn ziek. De epidemie breidt zich uit in Duitschland, Frankrijk en Oostenrijk, maar in de hoofdsteden wordt zij wat minder. De ex-Keizerin van Duitschland lijdt er aan. De Keizer van Duitschland heeft een eeresabel aan Sir Evelyn Wood gezonden. De begrafenis van Robert Browning in de Abtdij van Westminster op Dingsdag ll. was zeer indrukwekkend. De doodkist was met prachtige kransen bedekt. Het aantal aanwezigen was zeer groot, en omvatte vertegenwoordigers van kunst, tooneel en letterkunde, benevens heel wat Pairs, Parlementsleden, enz.

Nog meer griep.

Ontvangen en gepubliceerd 6 Jan., 3 n.m.

LONDEN, 6 JAN.—De griep, maar meestal in zachten vorm, verspreidt zich thans ook in Engeland buiten de hoofdstad. Men schat het getal [illegible] len in Birmingham alleen op [illegible] Honderd nieuwe gevallen hebb [illegible]

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Grahamstadsche Feestplannen.

GRAHAMSTAD, 6 JANUARIJ.—In verband met het aanstaande bezoek dat Z.Exc. de Gouverneur toekomende maand aan Grahamstad brengen zal, is een programma van feestelijkheden voorloopig ontworpen dat een bal, een tuinpartij en een maaltijd omvat.

Verdronken.

PORT ELIZABETH, 6 JAN.—Drie gevallen van verdrinken hebben hier tijdens de vakantiedagen plaats gehad. Een Naturel die Zaturdag van het strand naar een ligter wilde zwemmen, verdronk, en Zondag verdronken twee lieden, Jonkers en Henry Stewart, terwijl zij een zeebad namen.

KROONSTAD (O.V.S.)

(Van onzen Correspondent.)

30 December.

Het nachtmaal op Kerstmis was zoo talrijk bijgewoond, dat velen geen plaats in het kerkgebouw konden bekomen. Het kerkplein was geheel door de tenten ingenomen, daar vele menschen nog geen eigen kerkhuis hebben. Dingsdag werd er door den Eerw. Willemsen een kinderdienst gehouden naar aanleiding van Lukas 2: 11, "Dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere." Daar het Kerstfeest als het verjaarfeest van onzen Heer gerekend kan worden en men op zulk een feest presenten geeft, moesten de kinderen, zoo zeide hij, op dezen dag aan de ellendigen en ongelukkigen gedenken en hen wel doen. Dit zouden zij doen door op dezen dag iets voor de doofstommen en blinden school te Worcester af te zonderen, waaraan velen met blijdschap gehoor gaven. Ds. V. d. Lingen was zeer ernstig in zijne prediking en bediende aan bijna 600 leden het heilig sacrament Na de nabetrachtingsprediking ontving ZWE. een adres en beurs van de zusters der gemeente, die in gevoelvolle woorden zijn arbeid erkenden aan de gemeente reeds zoo lang betoond, en ZWE. bij zijn tijdelijk vertrek naar het bovenland voorspoed, genoegen en een gezonde terugkomst toewenschten. Ds. V. d. Lingen was zeer aangedaan met dit bewijs van waardering zijner diensten, en nam van de gemeente een hartelijk afscheid. De collecte bedroeg bij de verschillende diensten bijna £30, waarvan £10 voor het studenten ondersteuningsfonds. Maandag werden 40 jongelui tot lidmaten aangenomen en Woensdag 47 kinderen gedoopt. Daar de gemeente te groot wordt om door één leeraar bearbeid te worden, heeft de Eerw. Kerkeraad besloten in het noordwestelijk deel van het distrikt een kerkplaats te stichten, om de opkomst naar de godsdienstoefeningen ook makkelijker te maken, daar eenige leden minstens 10 uur te paard van het dorp woonachtig zijn.

Vrijdag morgen nam onze onderwijser, de heer G. S. Hauptfleisch, afscheid van zijne leerlingen, en de school was bij die gelegenheid ook goed gevuld met de ouders zijner scholieren. Een fraaije klok en andere geschenken werden hem door de kinderen tot een aandenken vereerd. en toespraken werden door den voorzitter der schoolcommissie (den Landdrost) en anderen gehouden. Zaturdag vermaakten zich de leerlingen op een veldpartijtje of "picnic," door hun onderwijser hun gegeven. De heer Hauptfleisch mag zich nog bij zijn vertrek verheugen, dat een zijner leerlingen, een knaap van naauwelijks 14 jaren oud, de jonge heer G. H. Hill, bij het examen der publieke mededinging van scholen allen lof heeft behaald en een studiebeurs heeft gekregen van £60. Het spijt ons dat het der schoolcommissie nog niet gelukt is een waardig opvolger in zijne plaats te bekomen, en dat zij op nieuw aanzoeken in de nieuwsbladen moet doen. Het is vreemd dat het getal applikanten in desen staat soo gering is, terwijl er toch zoovele examens afgelegd worden. Of ons schoolstelsel daarmede iets te doen heeft, wil en kan ik niet beslissen. De Eerw. Heer Willemsen is tot waarnemend onderwijser gekosen tot tijd en wijle een ander onderwijser sal gekozen zijn.

Het onweder heeft verleden week een nieuw offer geveld. De heer Pieter Lourens stond binnen zijn huis aan de voordeur naar een naderenden regenbui te zien, toen hij door den bliksem getroffen werd en dood nederviel. De heer trooste zijn bedroefd huisgezin bij dit even onverwacht als gevoelig verlies. Wij hebben nu een paar weken zeer warm en droog weder gehad, en regen zou nu hoogst welkom en gezegend zijn. Een der gebroeders Odendaal voor paarden en ossen diefstal tot drie jaren dwang arbeid veroordeeld, wist, terwijl hij met de overige gevangenen aan den weg werkzaam was, te ontvlugten, en werd, na alle pogingen door den Landdrost daartoe aangewend, niet weer gevonden. Thans is hij echter weer te Heilbron gevangen genomen en naar de gevangenis alhier overgebragt. Juist nu steken de wolken weer op en geven ons hoop dat veld en akker op nieuw met verkwikkende regenbuijen sal gedrenkt worden.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEËISCHT WORDEN.—RED.]

PIKETBERG.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—In een uwer uitgave van October ll. heb ik gesien dat de heer D. Brink, lid van den Afdeelingsraad van Piketberg gezegd heeft, dat het hem speet dat ik niet tegenwoordig was; anders zou ik gehoord hebben hetgeen ik niet zou willen hooren. Tot nog toe weet ik niet wat hij te zeggen heeft. Maar nu wensch ik door middel van uw blad te zeggen wat of ik te zeggen heb Er was om tenders gevraagd door den A. D. R. om een zeker gedeelte pad dat nog in Zandveld moest hard gemaakt of gegruisd worden. Onder de tenders die inkwamen waren er twee die gelijk stonden, namelijk voor 1s. 10d de yds. Een was van den heer D. Visser, die reeds te voren een deel pad gemaakt heeft, dat bij uitstek goed was, en de ander van een zoon van den heer D. Brink die een lid van de Raad is. Toen was er een voorstel om het onder de tenderaars te verdeelen, doch door den heer B. werd voorgesteld om den helen tender aan zijn zoon of zoons te geven. Door partijdigheid is het alles aan B. gegeven terwijl de heer B. in elk geval waar *hij zelf* belang bij heeft, samen gesproken en gestemd heeft. Met de zitting in het begin van Aug. heeft de heer B. gevraagd om een Commissie, om het pad te laten inspekteren als het klaar was.

(Letwel het is regel dat een commissie uit de Raad alle nieuwe werken moet inspekteren. Die commissie werd benoemd, en kreeg kennisgeving om het pad, ik meen den 23ste Aug. te inspekteren. Bij aankomst werden wij overtuigd dat het pad niet klaar was en het deel dat gemaakt was, was onbruikbaar, toen was er een woordenwisseling tusschen den heer B. en mij self die mij noodzaakte den heer B. te zeggen dat hij daar niets te zeggen had, en dat wij met hem niets te doen hadden maar wel met de contrakteur. Het rapport der Commissie was tegen het contrakt. Toen kwam den heer B. op den 8sten October, toen ik juist naar den [illegible]svergadering was, met zijn aanval soo [illegible] egt. Op die vergadering stelde de [illegible] n voor, zonder eenige kennisge [illegible] dat toen klaar was door den [illegible] inspekteren, en ni [illegible]

stemming kwam. De voorzitter zelf bleef buiten stemming, en het werd met 3 tegen 2 gedreven, die hebben laten aanteekenen in de minderheid gestemd hebben. 1 den Dec. kwam de Raad weder bij een; heb ik het protest der 2 ondersteund en grond van secties 90 en 92 der nieuw [illegible] doch de voorzitter heeft mij tot de ord [illegible] pen en ten eenemale geweigerd om in te gaan, zeggende dat het een [illegible] was. Dit is maar een, één zaak uit [illegible] deze te plaatsen in uw veel gelezen [illegible] publiek te laten oordeelen, zult gij [illegible] pligten een uwe lezers.

J. J. [illegible]

HET ZENDING GEBOUW TE [illegible]

(EENE OPHELDERIN[illegible])

Richmond, 3 Jan.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—In den laatsten brief [illegible] Eerw. Teske over de kerkelijke eige [illegible] der Zending gemeente te Beaufort, wo [illegible] dan eens gezinspeeld op "*sekeren man* [illegible] *fort West.*"

Ik geloof dat deze uitdrukking [illegible] aan iets dat voorkomt in de toelichting [illegible] P. D. Rossouw, eenigen tijd geleden [illegible] verschenen.

Daar ik de persoon ben die deze [illegible] den Ring ter sprake gebragt heb, [illegible] meende in belang onzer kerk en gees [illegible] het doel eenig iemand daardoor te [illegible] meen ik te moeten constateeren dat [illegible] toedracht der oorzaak Ds. R. eenigzins [illegible] gaan. De informatie door mij ontva [illegible] ik niet ingewonnen van een *sekeren* [illegible] *Beaufort West*, maar was ontleend [illegible] copij dér Transport Acten en Ko [illegible] die ik in mijn besit heb, en die e [illegible] "sekeren man van Beaufort West" zijn

"De sekere man van Beaufort Wes [illegible] geheel en al een mijtisch persoon, en [illegible] hij verdwijnt van het tooneel des te [illegible]

Ik heb deze regelen geschreven, ni [illegible] te mengen in de correspondentie, ma [illegible] misverstand uit den weg te ruimen, e [illegible] komen dat onschuldige personen wo [illegible] dacht gehouden.

A. Mo [illegible]

HANDEL EN [illegible] HEID.

KAAPSTADSCHE EFFEKTE[illegible] DEELEN BEURS EN [illegible] MAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Effe[illegible] 4 Januarij

Black Reef oproeping 2s. [illegible] dagen.
Langte Western 17s. 3d.
Nooits 23s. aan te komen.
Princesses 41s. 6d.

Verkoopingen in de Effektenbeurs o[illegible] 6 Januarij 1890.

Drietonteins 8s. 6d.
Chimes 65s. aan te komen.
George Gochs 17s.
Gold Fields 8s.
Langte Westerns 17s. 9d.
Nooits 24s.
Princesses 44s.
Tharsis 30s.
United Mains 46s.

FRED H. BOOSÉ, S[illegible]

PRODUKTENMARKT TE [illegible]

VOGELSTRUISVEEREN.—De [illegible] hebben zeer veel met de bezigheid [illegible] te doen gehad en in 14 dagen heb [illegible] verkoopingen plaats gehad. De [illegible] acties die plaats vonden, w [illegible] 18 December, toen het [illegible] als gewoonlijk [illegible] flurs opgehouden, en [illegible] waren prijzen beter. Er [illegible] de laatste veilingen te Lond [illegible] verwacht. De plaatselijke [illegible] weest, zonder eenige bijzon [illegible] in de prijzen. De goedere [illegible] werden, waren meerendeels [illegible] liteit. De waarde die verle [illegible] E is beth op de markt verk [illegible] £17 903, tegen £17,669, zijn [illegible] in '88. Het totaal voor [illegible] £221,085, tegen £200,516 [illegible] meer. Er is geene vera [illegible] en wij noteeren als volgt:

(PRIJZEN [illegible])

	£	s.	d.
WITTE primas (Sup)	[illegible]		
„ primas	1	[illegible]	
„ ordinaire	7	0	
„ eerste	4	10	
„ tweede	3	10	0
„ derde	1	10	0
Getipte	4	0	0
Fancy en gekleurd	2	15	0
WIJFJES, lichte	4	0	0
„ donkere	3	0	0
STAART, witte	1	7	6
„ licht gekl.	1	3	0
„ donkere	0	10	0
ZWARTE, lange	2	10	0
Zwarte middelmatige	1	15	0
„ korte	0	7	6
VALE, lange	1	5	0
Vale middelmatige	0	15	0
„ korte	0	5	0
Floss swarte	0	12	0
„ grijze	0	12	0
JONGE VOGELS, witte	1	10	0
Ligte gekleurde	1	10	0
Donkere do.	0	10	0
Kuikens en floss	0	1	0

VELLEN.—Wegens de vakantie [illegible] veel bezigheid gedaan in dit depa [illegible] waarde is lager juist soo als de [illegible] open markt halen lange wolvellen ordinaire 5¼ l. tot 5½ l.; beschadi [illegible] lb.; Kaapsche vellen van 10d [illegible] goede gesonde Boerenbokvelle [illegible] lb.; middelmatige 8d. per [illegible] goede conditie brengen 5½d. to [illegible] ordinaire soorten worden ve [illegible] en 5½ l. per lb., terwijl beid [illegible] Boeren en Angora velle [illegible] verkocht werden.

HUIDEN.—Geene verand [illegible] heeft er plaats gevonden [illegible] gezouten soorten werden ve [illegible] 4¼ l., en beschadigde 3½ l. zouten ossen- en koeijenh [illegible] 2½d. tot 2½ l. per lb. op, e [illegible] tusschen gaan 2 l. per lb.

HORENS.—De beste lang [illegible] worden tegen 5½d. en 6d [illegible] delmatige 3¼ l. en 4½ l., er van 2d. tot 3 l. elk.

WOL.—De voorraad hie [illegible] draagt omtrent 9000 b [illegible] lukkig tegen hooge [illegible] aankomsten zullen [illegible] het einde van h [illegible] opsigte van de [illegible] van de markt, mog [illegible] den dat de levendi [illegible] dat in Engeland, [illegible] kan beschouwd wo [illegible] heden schijnt het [illegible] eene verdere daling in prijs [illegible] aankomsten bestaan voornamelijk [illegible] Een tamelijke hoeveelheid wol is [illegible] te Zwartkops, alhoewel tot nu [illegible] gekomen van Uitenhage. Het is [illegible] lijk dat meer bezigheid zal [illegible] het begin van het nieuwe jaa [illegible] lijk als de verkoopers toge [illegible] niet naar Amerika. Hen [illegible] balen. Op eene verkooping [illegible] houden bragten 28 balen vli [illegible] van de Zuurberg 1s per lb. [illegible] partij van 27 balen 11½d. [illegible] deels gewasschen gingen 9 [illegible] vorige week bleven 41 balen [illegible] per [illegible] lager zij [illegible] leden waren, dat het [illegible] prijs notering.

...n beschik-
...nferieur en
...vraag door-
...ien de berigten uit Engeland ongunstig zijn,
...rijzen zijn zeer achteruit gegaan. Zij zijn
...ls volgt: Extra partijen winterbaar 10d. tot
...0½d.; gemengd haar 9½. tot 10d.; ordinaire
...soorten 9d. tot 9½d.; inferieure 4½d. tot 6d.
...per lb.

JOHANNESBURG, 3 JAN.—De Tharsis stamperij heeft in December 350 ons, die van Steyn Estate 250 ons geleverd. De markt is eenigzins slap, daar de prijzen een kleine daling toonen. Cornu's zijn tot 19 gekomen, ...sommige verkoopers met hun verkoop te ...r zijn gegaan. Edna's zijn ook aan het rijzen, ... Estates zijn niet onder 56 te krijgen. Langlaagte B.B., May Deeps en United Mains zijn sterker.

...OHANNESBURG, 3 JAN.—In het eigen... der Steyn Estate is het rif geraakt op een ...van ongeveer 117 voet in de hoofdschacht.

...IANNESBURG, 4 JAN.—Aandeelmarkt ... prijzen in het algemeen swakker. De ...inge aanvraag naar Cornucopia's is ten ...nde, en zij ... eder gedaald tot 13s. 6d. ...lays en Mays ... houden het nog, en Oriëls ...jn ook vast, ... de meeste andere of kien ...n zwakker. De stamperij heeft geleverd: ... 2,478 onsen, Nigel 1,467, Charlton en ...r 552, Central Langlaagte 588, May 687 ...waarschijnlijke goud opbrengst wordt ver...stellend geschat, want sommige stellen ze op ...000 ons, terwijl anderen niet gelooven dat zij ...e van November veel zal te boven gaan. Een ...eciale algemeene vergadering der Nigel aan...deelhouders is heden, Zaturdag, voormiddag ...houden, en men heeft er een voorloopige over...enkomst bekrachtigd waarbij de Marais Rif ...Maatschappij de Lavers Nigel voor £45,000 in ...geheel afbetaalde aandeelen van haar zelve aan...koopt. Ook de Ravenscraig aandeelhouders ...hebben een vergadering gehouden om een dergelijke overeenkomst met de Marais Rif omtrent ...t eigendom te treffen. Zij zouden daarbij ...500 in geheel afbetaalde aandeelen bekomen. De Marais Rif Maatschappij heeft op een ...vergadering deze twee overeenkomsten bevestigd, en haar kapitaal vermeerderd tot £275,000.

WORCESTER, 4 JAN.—De stamperij der ...cester Exploratie Maatschappij heeft in De...cember 1,099 ons geleverd.

BARBERTON, 4 JAN.—De Albion heeft in ...de dagen stampens 91 ons gewonnen. De ...stamperij, die eerst eenigen last gaf, werkt ...thans goed. De hoofdschacht is thans 135 ... Het rif bevat zigtbaar goud en ...seed. De Consort heeft tegen ... een buitengewone vergadering be... een plan na te gaan tot amalgama...e naaste eigendommen en tot nieuwe ...ing. Het aanbod komt uit Johan... Het kapitaal bedraagt £250,000, ... de tegenwoordige aandeelhouders ...00 zullen erlangen, d.i. vijf nieuwe aan...voor elk oud; de Consort no. 2 en de ... laatste uitbreiding £45,000 samen, ... arbeidskapitaal van £25,000, £20,000 ...ntanten, £35,000 voor reserve en be...og. De Mijnbestuurders vinden Na...arbeid schaarscher dan ooit, zoo dat ...or goede jongens tot 50s. per maand ...est geeft. De noteringen in de plaatse...markt zijn zeer weinig in getal. She's ...2s. 3d., Victoria 15s. (verkoopers), Al...8s. 6d., Orientals 16s. (koopers), Alpines...

...E GOUD AANDEELENMARKT.

...Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 6 Januarij:—

	£	s.	d.
...nes	0	16	0
...a West	0	14	0
...oras	1	10	0
...es Munro	0	11	0
...Worcester	6	0	0
...	0	7	9
...	0	15	0
...Reefs	0	13	0
...s Reef	0	12	3
...rals	0	10	6
...nd Suburban	12	10	0
...	2	6	0
...	0	5	9
...	0	8	0
...epoort	5	15	0
...	0	16	6
...	5	7	6
...	2	10	0
Main Reef	1	4	0
...	0	15	6
...	1	3	0
...Vest Gold	0	13	6
...lopper	1	4	0
...ns	8	0	0
...	5	2	6
...	0	10	0
...aterworks	1	12	0
...tates	2	15	0
...m	0	12	0
...	1	5	0
...ine	0	16	0
...	0	8	0
...	0	3	0
...Estate	4	12	0
...igte United	1	11	0
...o. Block B	2	2	6
...o. Centrals	0	17	0
...o. Western	0	17	3
...Consolidated	1	13	9
...Reef	1	12	0
...s Reef	0	13	0
...	2	0	0
...n Charlton	2	7	6
...fontein	0	13	9
...ose	3	12	6
...se Extension	0	13	6
...vel	0	12	0
...s Farm	0	10	0
...	1	10	0
...	3	0	0
...acht	1	3	0
...Victoria)	0	5	0
...Extension	0	10	0
...	0	14	6
...s	2	2	0
...hirs	2	1	6
...toria	1	10	3
...eak	0	5	0
...ort Kimberley	2	17	0
...	1	7	3
...and Jack	7	12	6
...s	5	15	0
...	0	16	0
...	1	9	0
...	13	0	0
...nsion	1	12	0
...	1	11	0
...f	2	6	9
...	0	10	6
...	0	18	6
...	0	8	6
...	8	0	0
...	4	0	0
...	0	12	0
...ratie	8	0	6

...Executeurskamer en Voog...urantie Maatschappij.

...van Parlement No. 10 ...n 1889.

...administratie van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten en het Verassureren van Eigendommen.

DIRECTEUREN

WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V. Voorzitter.

De Wel-Ed. heeren
D. J. ACKERMANN, Jr.
N. J. H. CROESER.
A. W. LOUW.

AUDITEUREN:
...eeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.
...n vergaderen elken Dingsdag, 's ...n den Zomer ten 9 uur, in den ...
... Secretaris.

Siroop van Dusart

Toebereid met KALK LACTO-PHOSPHAAT

Dit praeparaat is het eenige van dien aard, dat te Parijs door de doctoren der hospitalen aan hunne zieken is voorgeschreven en volgens wier ervaring de spijsverteeving bevorderende eigenschappen der Lactophosphaat van kalk zijn geconstateerd.

ZIJ ZIJN DIENSTIG:

Voor *bleeke kinderen*; voor *lijders aan engelsche ziekte*; voor *meisjes die zich ontwikkelen*; voor *zwakke vrouwen*; tot het *bevorderen* der hoeveelheid en rijkdom der melk bij zogende vrouwen; voor *convalescenten*; voor *verzwakte bejaarde lieden*; tegen *gebrek aan eetlust*; tot *herstelling van gebroken beenderen*; tot *heeling der wonden*.

SANTAL-MIDY
Capsules

Die de zuivere vluchtige **Olie van Sandelhout** bevatten, worden thans uitsluitend in plaats van *Copahu, Cubebe* of *inspuitingen* tegen slijmvloeden gebruikt. Zij genezen bijna altijd in 48 uren de hardnekkigste uitvloeingen, zonder de maag te vermoeien.

WAARSCHUWING! De echte SANTAL-MIDY Capsules Dragen in iedere Capsule den naam MIDY in zwarte letters

MIDY Apotheker, 8, rue Vivienne PARIJS

Hoofd Depot: *Kaapstad*, bij de H. H. Lennon & Tebb. en Heynes, Matthews & Co.

JEPPIS NIEUWEKAART
VAN DE
TRANSVAAL,

VERZAMELD uit bronnen alleenlijk toegankelijk voor den Verzamelaar van de Archieven van de Zuid Afrikaansche Republiek 1889, aan E. BURMESTER, Johannesburg. Eenig Agent voor Zuid Afrika. Prijs voor Kopij, Bladen 42s. Boekvorm 52s. 6d.

Vernist op Rollers, 52s. 6d., Postgeld betaald.

Troye's Nieuwe Kaart
VAN DE
Witwatersrand, Goudvelden, JUNIJ 1889.

EEN zeer te vertrouwen Gids voor Beleggers, aantoonende de betrekkelijke positie van de verscheidene Goudmijn Maatschappijen met Index gevende den naam van Plaats en Rif, Nommer van Claims en Kapitaal van de Maatschappij. Prijs 21s. 6d. Postgeld betaald.

Troye's Kaart is de eenige originele Kaart, die verzameld is in het Departement van den Landmeter-Generaal, Z.A.R. Alle andere kaarten zijn niet geautoriseerde navolgingen.

Gepubliceerd door W. E. BURMESTER, Johannesburg, Z.A.R.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE
VOOR HET
Administreren en Beredderen van Boedels

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,10.. In 168 Aandeelen van £175.
Bedrag onder Administratie meer dan £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN:

Edele Heer ALFRED EBDEN, President.

De WelEdele heeren
R. MYBURGH. | J. A. BAM.
J. C. OVERBEEK. | G. SICHEL.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.

HY. GIBSON, Secretaris.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31STEN MAART 1856.

KAPITAAL £20.000
RESERVE FONDS £36,616

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorzitter.
" " E. J. EARP,
" " C. A. FAIRBRIDGE.
" " PAUL DE VILLIERS.
" " C. T. VOS.
" " C. M. BERNHARD.
" " J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:
De Wel-Ed. heer D. P. KRYNAUW.
" " T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*"

De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 ure, tot het verrigten van besigheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

Westelijke Provincie Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal £50,000
Opbetaald Kapitaal 30,000
Reservefonds 26,000

DIRECTEUREN:
De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.
— D. J. A. VAN DER SPUY, J.M.z.
— B. P. DU PLESSIS.
— F. J. P. RETIEF.
— CONSTANT WAHL.
— J. P. RETIEF.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.
Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.
De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.
Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn, Algemeene Bestierder.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Levens Verzekerings Maatschappij.

Gevestigd in 1845.

Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad.

Voorzitter: Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G.

Opgeloopen Fonds £1,101,612
Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten.
Jaarlijksch Inkomen } Premiums ... £111,941
} Interest ... 60,470

AANLOKKELIJKE TREKKEN.
Volmaakte Securiteit.
Vrij van Bepe kingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrije Woning en Reizen.
Alle winsten komen de Leden toe,
Matige Uitgaven.
Geen persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden.

WILLIAM MARSHALL, Secretaris.

Hoofd Onderwijzer BENOODIGD
TE
KROONSTAD, O.V.S.

APPLICATIES voor de betrekking van Hoofd Onderwijzer in de Gouvernements School te Kroonstad zullen op nieuw door den Ondergeteekende ingewacht worden tot den 25sten JANUARIJ 1890.

Gouvernements Salaris £140 per jaar met Vrije Woning, benevens de Schoolgelden der Leerlingen, met inachtneming van Art. 52, Ord. No. 17—1884 (waarbij de Hoofd Onderwijzer één-derde van het Salaris van de Assistente uit de Schoolgelden moet betalen.)

Een Gehuwd Persoon, die in staat is Kostleerlingen in te nemen, zal de voorkeur hebben.

Solicitanten moeten de bij de Wet vereischte Getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag inleveren.

JCS. P. VAN ZIJL, Landdrost en Voorzitter der Schoolcommissie.

Landdrost Kantoor, Kroonstad, O.V.S., 27 Dec. 1889.

EXECUTEURSKAMER

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal £48,000.

DIRECTEUREN:

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., *Voorzitter.*
De WelEd. heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" I. P. H. VAN DER POEL,
" W. MARSH,
" G. C. GIE.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen of te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van de Direkteuren,

J. H. N. ROOS, Waarn. Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer, Adderleystraat, hoek van de Waalstraat, Kaapstad.

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trust Maatschappij
WESTELIJKE PROV. BANK GEBOUWEN.

Opgerigt den 1sten October, 1873.

KAPITAAL ... ... £20,000.
RESERVE FONDS ... 32,000.
VOORZIENINGS FONDS 3,000.

DIRECTEUREN:
De Wel Edele heer B. P. DU PLESSIS, Voorzitter
De Wel-Edele heeren
P. J. WESSELS, | J. P. THERON,
J. P. KRIEL DE VILLIERS, | W. A. JOUBERT,
J. J. ALBERTIJN, | S. J. VAN DER SPUIJ,
J. R. DE VILLIERS, | M. SMUTS DU TOIT.

BRAND DEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Beredderiug van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor besigheden.

J. I. DE VILLIERS, A.P.zn., Secretaris.

De Paarlsche Bank,
PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852
Nominaal Kapitaal... ... ... £41,430
Opbetaald Kapitaal... 13,810
Reservefonds 11,810

DIRECTEUREN:
Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voors.
" " P. C. LE ROUX.
" " SEB. V. VAN NIEKERK
" " P. B. DE VILLE.
" " JACS. BLIGNAUT.
" " A. J. MARAIS, J. zn.
" " GID. JOUBERT, W. zn.
" " G. J. MALHERBE.
" " F. J. HUGO, P.z.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Dondei dags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veersetel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparaties redelijk.

ALSOOK
Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.
A. T. RUTTER,
24 Darlingstraat, Kaapstad.

Wellington Bank.

Berigt aan Deelhebbers.

DE Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Deelhebbers zal gehouden worden in het Bankgebouw op WOENSDAG den 15den Januarij 1890, ten einde van Directeuren te ontvangen een algemeene opgaaf van de aangelegenheden der Bank, twee Directeuren te kiezen in de plaats van de Wel-Ed. heeren W. A. JOUBERT en F. P. MARAIS, die bij beurtwisseling aftreden, een van welke bij deze gelegenheid weder herkiesbaar is, en verder om overeenkomstig de Acte van overeenkomst, Sectie 52 te besluiten of de gezegde Bank zal verlengd worden voor een verderen tijd niet te bovengaande zeven jaren.

Ook wordt kennis gegeven dat geene Aandeelen in deze Bank overgemaakt zullen worden van af den 15de December 1889, tot den 15de Januarij 1890.

De Stoel zal precies te 9 ure worden aanvaard.

Op last van Directeuren,

A. R. TRENGOVE, Waarnemend Bestierder.

Wellington, 4 Dec. 1889.

Lijst van Deelhebbers die tot Directeuren verkiesbaar zijn.

Atkins, J. S.	Malan, D. J., J. F. zn
Bisseux, Eerw. J.	Malan, D. G., F. zn.
Brink, J. G. G., Sr.	Malan, J. D.
Buxmann, J. H. van	Malan, G. D., J. J. zn.
Cellie, D. G., P. zn.	Malherbe, E. G.
Cellie, G. J., P. zn.	Malherbe, W. D.
Du Toit, S. F.	Marais, J. F., G. zn.
Du Toit, J. F.	Marais, F. P., G. zn.
Du Toit, D. S. A.	Du Plessis, J. G.
Du Toit, G. P.	Retief, P. R.
Hamman, E. C.	Retief, J. J., Sr.
Hugo, F. J., P. zoon	Rossouw, D. G. D.G zn.
Joubert, J. A., Sr.	Rossouw, P. L., J.D zn.
Joubert, W. A.	Russouw, H. J.
Kriegler, S. G.	Smith, M. L.
Lategan, S. P.	Smit, H. J.
Le Roux, H. L.	Schwarts, H. D.
Malan, P. J., J. F. zn.	Schwarts, F. J.
Malan, B. G. J.	V. d. Merwe, S. W. J.
Malan, J. F., D. G. zn.	V. d. Spuij, D. J. A.

Orsmond's groote Afrikaansche Geneesmiddel

Neemt dagelijks toe in populariteit door de Kolonie.

DE aandacht van ingezetenen van de Kaapkolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOORTSEN, moet geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeëvenaard.

Probeer het Geneesmiddel
VOOR
Huidziekte, Eczema, Syphilitische en ander Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek.

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch, Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie

ALLEEN BEREID DOOR
G. E. COOK, CHEMIST,
KING WILLIAMSTOWN.

Eerste Klas Publieke School Malmesbury.

BENOODIGD een Hulp Onderwijzer in de Hoogere Klassen van bovengenoemde School. Salaris £100.

Betrekking te aanvaarden met het April Kwartaal. Hollandsch wordt vereischt, Matriculatie Certificaat eene aanbeveling.

Aanzoeken met getuigschriften moeten ingezonden worden vóór 31 Januarij eerstk., bij den Wel-Eerw. C. RABIE, of den Ondergeteekende.

B. WETHMAR, Hon. Secretaris.

De Paarlsche Bank.

Berigt aan Deelhebbers.

MITS deze wordt kennis gegeven dat, ingevolge het veranderde Artikel 22 van de Akte van Overeenkomst van bovengemelde Maatschappij, de Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Deelhebbers gehouden zal worden ten Kantore der Bank,

Op Maandag, 13 Januarij a.s.

Ten einde van Directeuren te ontvangen een Algemeenen Staat der aangelegenheden der Bank, om drie Directeuren te kiezen in plaats van de Wel-Ed. heeren P. C. LE ROUX, S. V. VAN NIEKERK en P. B. DE VILLE, die bij beurtwisseling aftreden, twee van wien weder herkiesbaar zijn, wijders te overwegen en te beslissen over de voortduring van de Bank ingevolge Artikel 49 van de Acte van Overeenkomst, en voorts tot algemeene bezigheid.

Op last van den Raad van Directeuren,

J. J. F. LE ROUX, Kassier.

DENTISTRY.

DR. BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Ire.) Tandheelkunde, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; takbezigheid aan de Paarl (Mrs. Kruger's) Speciale besoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Wiums), den 15den van iedere maand om kunsttanden in te zetten, stoppen, uittrekken, enz.

OPREGTE
AAMBEIJEN MIXTUUR
VAN
J. H. VOS, Sen.

TE KOOP ALLEEN BIJ
HEYNES, MATHEW & Co
HOEK DER
Adderley en Langemarktstraten,
KAAPSTAD.

Het is het beste Aambeijen Middel bekend.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

MEXICAN, Kapt. LARMER, 8 Januarij.
ATHENIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 22 Jan.
SPARTAN, Kapt. WAIT, 5 Februarij.
TARTAR, Kapt. TRAVERS, 19 Februarij.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 5 Maart.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent op den Dubbele Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aansoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER, Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

15 Jan.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. J. WINCHESTER.
29 Jan.—DRUMMOND CASTLE, Kapt.—
12 Feb.—NORHAM CASTLE, Kapt. ROBINSON.
26 GARTH CASTLE, Kapt. JEFFRIES.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

"Werkt als een wonder."
JONES' RHEUMATICURO.
De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK, RHEUMATISCHE JICHT, LENDEJICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"D. Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika.

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co Bow Churchyard.

KAAPSCHE SPOORWEGEN.

TIJDTAFEL VAN JULIJ 1889.
HOOFDLIJN:
KAAPSTAD NAAR KIMBERLEY.

HEEN STATIES.	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks	Donderdag Eerste Klasse
Vertrek van	v.m.	n.m.	n.m.	n.m.
KAAPSTAD	7.55	3.50	8.5	8.50
Woodstock	7.59	3.54	..	..
Zoutrivier Junctie	8.5	4.0	8.15	8.58
Maitland	8.10	4.5	..	..
Durbanweg Junc.	8.35	4.33	..	..
Muldersvlei Junctie	10.1	6.11	..	..
Klapmuts	10.15	6.29	..	..
Paarl	10.35	6.5[illegible]	10.1	..
Lady Grey Brug	10.45	7.5	10.16	..
Aank. WELLINGTON	11.1	7.25	10.33	10.45
Vert. do.	11.20		10.56	10.51
Hermon	12.15	..	1.44	..
Piketberg Weg n.m.	1.0	..	12.18	11.55
				m.
Tulbagh Weg	1.30	..	12.43	12.10
Ceres Weg	2.20	..	1.23	12.41
Breederivier	2.47	..	1.51	..
Goudini Weg	3.10	..	2.17	1.26
Aank. WORCESTER	3.45	..	2.40	1.45
Vert. do.	4.5	..	2.50	2.0
Hexrivier	5.0	..	3.42	2.40
Hexrivier Oost	5.45	..	4.1	3.0
Triangle	7.20	..	5.45	4.20
Aank. TOUWSRIVIER	8.10	..	6.3	5.0
Vert. do.	..	..	6.45	5.10
Constable	..	..	7.45	..
Matjesfontein	..	..	8.45	6.50
Vert. do.	..	..	9.25	6.52
Laingsburg	..	..	10.22	7.47
Grootfontein	..	..	11.50	9.6
			n.m.	
Prins Albert Weg	..	..	1.3	10.23
Fraserburg Weg	..	..	2.55	11.35
				v.m.
Aank. BEAUFT. W.	..	..	5.35	1.45
Vert. do.	..	..	6.5	1.55
Rhenosterkop	..	..	7.11	2.47
Nels Poort	..	..	8.10	3.27
Victoria West Weg	..	..	11.47	6.6
			v.m.	
Braak Poort	..	..	12.30	6.38
Richmond Weg	..	..	1.35	7.26
Deelfontein	..	..	2.45	8.23
Mijnfontein	..	..	3.15	8.48
Aank. DE AAR JNC.	..	..	4.15	9.33
Vert. do.	..	..	4.55	9.53
Houtkraal	..	..	6.4	10.10
Potfontein	..	..	6.43	11.24
Pauwpan	..	..	7.23	11.52
Kraankuil	..	..	8.0	12.20
Aank. ORANJERIV	..	..	8.40	12.53
Vert. do.	..	..	9.19	1.5
Witteputs	..	..	9.59	1.36
Belmont	..	..	10.33	2.8
Graspan	..	..	11.5	2.30
Honingnestkloof	..	..	11.35	3.0
			n.m.	
Modderrivier	..	..	12.16	3.33
Spijtfontein	..	..	1.1	4.12
Beaconsfield	..	..	1.40	4.50
Aank. KIMBERLEY	..	..	1.50	5.0

Passagiers voor Stations Zout Rivier tot Worcester, er onder begrepen, mogen niet per Sneltrein reizen.

TERUG STATIES.	[illegible]	[illegible]	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks van af Wellington na Stellenbosch
Vertrek van	v.m.			n.m.	
KIMBERLEY	6.0	..	..	1.30	
Beaconsfield	6.13	..	..	1.45	
Spijtfontein	6.40	..	..	2.19	
Modderrivier	7.8	..	..	2.50	
Honingnestkloof	7.41	..	..	3.28	
Graspan	8.5	..	..	3.59	
Belmont	8.28	..	..	4.27	
Wittepuis	8.52	..	..	4.55	
Aank. ORANJERIV	9.19	..	..	5.28	
Vertrek do	9.44	..	..	6.0	
Kraankuil	10.19	..	..	6.35	
Pauwpan	10.49	..	..	7.10	
Potfontein	11.21	..	..	8.0	
Houtkraal	11.54	..	..	8.35	
Aank. De Aar, n.m	12.39	..	..	9.35	
Vertrek do	1.0	..	..	10.20	
Mijnfontein	1.48	..	..	11.25	
				v.m.	
Deelfontein	2.17	..	..	12.10	
Richmond Weg	3.4	..	..	1.30	
Braak Poort	3.49	..	..	2.30	
Victoria West Weg	4.30	..	..	3.30	
Nels Poort	6.41	..	..	6.30	
Rhenosterkop	7.12	..	..	7.20	
Aank BEAUFT. W.	8.0	..	..	8.20	
Vertrek do	8.10	..	..	8.55	
Aank FRASERBG W	10.20	..	..	11.25	
Vertrek do	10.22	..	..	11.35	
				n.m.	
Prins Albert Weg	11.37			1.22	
		v.m.			
Grootfontein		1.8	..	3.10	
Laingsburg		2.14	..	4.37	
Matjesfontein		3.23	..	5.50	
Vertrek do		3.25	..	6.30	
Constabel		..	..	7.55	
Aank. Touws Riv.		5.25	v.m.	8.45	
Vertrek do		5.37	6.35	8.55	
Triangle		6.30	7.41	9.27	
Hex Rivier Oost		7.31	9.0	11.2[illegible]	
Hex Rivier		7.43	9.16	11.4[illegible]	
				v.m.	
Aank WORCESTER		8.22	10.1	12.30	
Vertrek do		8.27	10.16	12.55	
Goudini Weg		..	10.43	1.25	
Breede Rivier		..	11.10	1.52	
Ceres Weg		9.31	11.45	2.25	
Tulbagh Weg		..	12.20	2.55	
Piketberg Weg		..	12.5	3.25	
Hermon		..	1.30	4.2[illegible]	
Aank WELLINGTON		11.17	2.20	4.55	
Vertrek do		11.22	2.30	5.5	
Lady Grey Brug		11.38	2.48	5.25	v.m.
Paarl		11.44	2.57	5.37	6.06
Klapmuts		..	3.18	..	6.2
Mulders Vlei Junctie		..	3.28	..	6.31
Durban Weg Junctie		..	4.58	7.0	7.04
Maitland		n.m.	5.19	7.22	7.1
Zout Rivier		1.3	5.26	7.31	8.44
Woodstock		..	5.30	..	9.85
Aank. KAAPSTAD		1.10	5.35	7.40	9.1
					9.21
					9.25

MALMESBURYSCHE TAKLIJN.

HEEN.		v.m.	n.m.
Vertrek Kaapstad		7.55	3.50
Durbanweg	Aank	8.35	4.30
	Vert	8.45	4.55
Kraaifontein		9.10	5.20
Klipheuvel		9.47	5.55
Kalabaskraal		10.21	6.26
Aankomst Malmesbury		10.50	6.45
TERUG.		**v.m.**	**n.m.**
Vertrek van Malmesbury		6.30	2.15
Kalabaskraal		7.2	2.55
Klipheuvel		7.37	3.35
Kraaifontein		8.10	4.11
Durbanweg	Aank	8.31	4.32
	Vert	8.45	4.58
Aankomst Kaapstad		9.25	5.35

STELLENBOSSCHE TAK.

HEEN.		v.m.	n.m.
Vertrek Kaapstad		7.55	3.50
Durbanweg	Aank	8.35	4.30
	Vert	8.40	4.35
Kuils Rivier		8.50	4.47
Eerste Rivier		9.6	5.3
Lynedoch		9.15	5.17
Vredenburg		9.24	5.30
Bosman's Crossing		..	
Stellenbosch		9.40	5.50
Aankomst Mulders Vlei		10.1	6.11

TERUG.		v.m.	n.m.	Zondag	v.m.
Vertrek Mulders Vlei		7.14	3.28		6.18
Stellenbosch		7.37	3.54		6.39
Bosmans Crossing		..	..		..
Vredenburg		7.51	4.4		6.53
Lynedoch		7.59	4.13		7.3
Eerste Rivier		8.13	4.27		7.13
Kuilsrivier		8.30	4.45		7.32
Durbanweg	Aank	8.40	4.55		7.42
	Vert	8.45	4.58		7.43
Aankomst Kaapstad		9.25	5.35		8.20

Bij de plaatsen in cursief houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn.

"DE PROTECTEUR"
BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ
(BEPERKT.)

KAPITAAL £40,000.
Reservefonds £10,000.
Opgeloopen Reservefonds £4,800

DIREKTEUREN:
De WelEd. heer PAUL DE VILLIERS, Voorzitter
" C. T. VOS, Vice-Voorzitter.
En de WelEdele heeren
J. C. HOFMEYR, | R. MYBURGH,
I. P. H. VAN DER POEL | W. S. DARTER
J. B. LANGERMAN, | J. H. HOFMEYR, J.Jzn

AUDITEUREN:
WelEd. hh. S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER

Verzekeringen dagelijks aangenomen tegen de Laagste prijzen. Polissen Gratis.

S. J. DE KOCK, Secretaris.

"De Zuid Afrikaan"
EN
"VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria, Ds. J. Roos.
Adelaide, C. Callaghan.
Alice, Geo. Murray.
Aliwal Noord, Sauer en Ormond.
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Teske.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Kock.
Bloemfontein, J. F. C. v. Iddekinge.
Boshof, C. G. Marais.
Bredasdorp, John Taljard.
Britstown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. J. Michau.
Barberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Cala, J. M. Turvey.
Colesberg, E. van Bart.
Ceres, Jos. Fourie.
Caledon, J. Esterhuysen.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, J. H. Norgarb.
Dordrecht, J. S. van Zijl.
Durbanville, D. S. Malan.
Darling, Jacob Cats.
Diamantvelden, S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal, ——
Emtokotwa, T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek, J. C. le Roex.
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Rorich.
George, J. Kretzen.
Goucine, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, A. P. van den Berg.
Heidelberg, James du Prees.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Hanover, C. Nathan.
Hope Town, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Co. Loan Trust, and Agency Co. Lidt.
Kimberley, J. J. Michau.
Klerksdorp, Wm. F. Marits.
Knysna, P. Metelerkamp.
Koranaland, G. Schonken.
Kroonstad, J. N. Blignaut.
Kraaielrivier, Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden
Lady Grey (Aliwal Noord), C. C. Cloete.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Greeff, D.s
Middelburg, Josua Naudé.
Murraysburg, A. Innes.
Moordergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, E. Hall.
Mosselbaai, E. Meyer, N. zn.
Montagu, P. J. Joubert, W.zn.
Mooi reesburg, G. W. D. Kust.
Napier, E. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fischer en Gerard Genis
Nazareth, P. J. Naudé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn, Keyter & Co.
Paarl, T. Roos, T.zn. en D. J. A. v. d. Spuy.
Pearston, A. J Myburgh.
Petrusville, P. J. de Vaal.
Philadelphia, H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown, R. Röper.
Philippolis (O.V.S.), Olst en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, G. A. F. de Graaff.
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth, F. W. Eerkes.
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, Transvaal Executeurskamer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, A. J. J. Krophoffer.
Queenstown, J. G. N. van Gass.
Riversdale, L. H. Meurant.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Russouw.
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekskasteel, D. Krige.
Somerset West, Johan Theunissen.
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J. Bastiaans.
Swellendam, G. Reinecke.
St. Helenabaai en St. Helena Baai, J. A Schickerling.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Eijk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Tarkastad, E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P. O. Welgevonden (distrikt Uitenhage), W. R. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan.
Uitenhage, A. de Villiers.
Utrecht (Transvaal), H. L. Neethling.
Uniondale, G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp, P. B. van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O., D. J. Marits, Jr.
Ventersburg, D. Vermooten.
Villiersdorp, W. Roux.
Victoria West, J. J. van der Merwe.
Wijnberg, G. de Kock.
Winburg, E. Roberts.
Willowmoore, J. Williams.
Winterberg, Fort Beaufort, R. Stavenhage.
Wellington, J. Addey Malherbe en J. F. Pentz & Co.
Worcester, F. Landenberg.
Wakkerstroom, D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND — Maatschappij ... bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. B... handelende onder den stijl of de firma HOFMEYR & REGTER, Groenteplein, ...stad.